

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ —
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1970

Ἄρ. 95 - 96. Ἔτος Θ'

“ΚΟΝΙΤΣΑ”
ΜΕΝΤΑΙΟΝ ΠΑΡΙΟΛΟΓΟΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΥΣΣΗΣ & ΚΑΪΡΗ 2
ΑΘΗΝΑΙ

ΚΡΟΥΣΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΣ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 53, Ἀθήναι

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καίρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινοτήτων : Δρχ. 150 — Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 8
Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς Κονίτσης δρχ. 75

Διευθυντής: ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, Ἀγίας Ζώνης 48—Ἀθήναι

Τυπογραφείου: Κ. Ἀθανασίου, Ἀριστοφάνους 9 — Περιστέρη

Ἀνταποκριτὴς ἐν Κονίτση: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ἀντιπρόεδρος ἐν Ἰωαννίνοις: ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ δικηγόρος, ὁδὸς Μπότσαρη τηλ. 654

» ἐν Θεσπλίκη: Κ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ἰατρός, ὁδὸς Ἰκτίνου 4, τηλ. 78.949

Ἐμβάσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

Ἀλληλογραφία: ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΝ Ἀγίας Ζώνης 48 — Ἀθήναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	: Κεντρικὴ πλατεία τῆς Κονίτσας
ΒΑΣΙΛ. ΛΑΜΠΡΙΔΟΥ	: Τὸ πρόβλημα τοῦ κρέατος
ΓΕΩΡΓ. ΚΟΛΟΜΟΥ	: Ἀναμόρφωσις τῆς Αὐτοδιοικήσεως
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ	: Σημειώματα
ΓΙΑΝ. ΛΥΜ.	: Παταριοῦ ἀνατομὴ
ΓΕΩΡ. ΠΑΪΣΙΟΥ	: Ἐνθιμήματα τῆς ἐπαρχίας
ΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	: Τύποι τῆς Κονίτσας (Ταέκος)
Σ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ	: Ρουμανικὴ προπαγάνδα
ΤΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ	: Νέα ἀπ' τὴν πατρίδα

Τὸ πρόβλημα τοῦ κρέατος

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΛΑΜΠΡΙΔΗ

Ὁ κτηνοτροφικὸς κλάδος ἀσκούμενος εἴτε ὡς βασικὸς τοιοῦτος εἴτε ὡς ἐπικουρικὸς ἐκτείνεται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ διαμερίσματα τῆς Χώρας καὶ τὸ παραγόμενον κρέας καλύπτει ἐτησίως σοβαρὸν μέρος τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς Ἑπικρατείας.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἐτησίου γεωργικοῦ εἰσοδήματος ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγή καταλαμβάνει τὸ 30% περίπου ἔναντι τοῦ 50—80% τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος τῶν προηγμένων χωρῶν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ διάρθρωσις τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων ἢ μικροεκμεταλλεύσεων εἰς τὴν Χώραν μας δὲν ἔχει εἰσέτι ἐναρμονισθῆ πρὸς τὴν σύγχρονον ἐντατικοποίησιν ἐνῶ βεβαίως κατ' ἀρχὴν ἔχει ξεπερασθῆ τὸ στάδιον τῆς νομαδικῆς καὶ πρωτογόνου κτηνοτροφικῆς μορφῆς.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν διατροφήν τοῦ ἀνθρώπου ἡ κτηνοτροφία δίδει τὰ πλουσιώτερα προϊόντα καὶ ὁ βαθμὸς αὐξήσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἐνὸς λαοῦ δύναται νὰ μετρηθῆ κυρίως ἐκ τοῦ δείκτου καταναλώσεως τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων. Λαοὶ οἱ ὅποιοι θεωροῦνται ὡς προηγμένοι καλύπτουν τὸ 35—45% τῶν θερμίδων διατροφῆς ἐκ τῶν ζωικῶν προϊόντων ἐνῶ λαοὶ καθυστεριμένοι μόνον τὸ 10—20% τῶν θερμίδων ἐξασφαλίζουν ἐκ τῶν κρέατων καὶ τῶν γαλακτοκομικῶν εἰδῶν.

Εἰς τὴν Χώραν μας παρ' ὅλην τὴν μεταναστευτικὴν πορείαν τῶν νέων πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν πολλῶν ὄρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν χωρίων ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγή ἐσημείωσεν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀξιόλογον αὐξήσιν χωρὶς βεβαίως νὰ καλυφθῆ εἰσέτι τὸ ἐτήσιον ἔλλειμμα εἰς κρέας.

Τὴν παραγωγήν τῶν ἀδρανοποιηθέντων χωρίων ἢ μικροεκμεταλλεύσεων ἀντικατέστησεν ἢ ηὔξησεν ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς ἡ δημιουργία

κῶν μονάδων κυρίως ἐπιχειρηματινῶν μέσων ἢ μεγάλων κτηνοτροφικῆς μορφῆς ὡς καὶ ἡ διάδοσις τῶν βελτιωμένων ζώων καὶ τῶν συγχρόνων μεθόδων ἐνσταυλισμοῦ καὶ διατροφῆς τῶν ζώων. Ἄρκεϊ νὰ σημειωθῆ ἐν προκειμένῳ ὅτι μόνον ὁ νεοϊδρυθεὶς κλάδος τῆς παραγωγῆς κρέατος ὀρνίθων, εἰς τὸν Νομὸν μας, ἔφθασεν τὸ κατ' ἔτος παραγόμενον κρέας ἐκ τῶν ἀμνῶν τῶν ἐκτρεφόμενων προβάτων τοῦ Νομοῦ μας.

Καὶ ἡ μὲν παραγωγή τοῦ κρέατος ὀρνίθων γίνεται εἰς κλειστὰ ὀρνιθοτροφεῖα ἐπιφανείας 100 στρ. περίπου ὑπὸ 260 οἰκογενειῶν ἢ δὲ τοιαύτη κρέατος ἀμνῶν (μετὰ τοῦ γάλακτος καὶ ἐρίου) εἰς ὅλον τὸν χῶρον περίπου τοῦ Νομοῦ ὑπὸ 17.000 οἰκογενειῶν ἀσχολουμένων συστηματικῶς ἢ ἐπικουρικῶς μὲ τὴν προβατοτροφίαν.

Παρ' ὅλην τὴν ἱκανοποιητικὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς κρέατος ἡ εἰσαγωγή κρεάτων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὄχι μόνον δὲν ἐμειώθη, ἀλλὰ ἀντιθέτως ηὔξηθη σημαντικῶς κυρίως λόγω τῆς ἀνόδου τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῶν κατοίκων καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀνόδου τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τῶν οἰκογενειῶν.

Τὴν παρελθούσαν πενταετίαν 1964 — 1968 ἐσημεώθη κατανάλωσις 380.000 τόννων κρέατος ἔναντι 263.000 τῆς ἀντιστοίχου προηγούμενης ἰδίας περιόδου.

Τὴν αὐτὴν περίοδον εἰσήχθησαν 118.000 τόννοι κρέατος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔναντι 63.000 τόννων τῆς ἀντιστοίχου προηγούμενης περιόδου. Διὰ τὴν εἰσαγωγήν τῶν ἀναφερομένων τόννων κρέατος κατὰ περίοδον ἀπαιτήθη ἡ ἐξαγωγή 2.287.000.000 δρχ. καὶ 995.000 δρχ. εἰς συνάλλαγμα.

Ὁ ρυθμὸς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ καλύψῃ τὸ ἐτήσιον ἀνοιγμα τῶν ἀναγκῶν εἰς κρέ-

Ἀναμόρφωσις τῆς Αὐτοδιοικήσεως

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. ΚΟΛΟΒΟΥ

Ἐπιστολὴ φίλου ἀναγνώστη σχολιάζουσα τὶς ἀπόψεις μου γιὰ τὴν ἀπαραίτητη πολύμορφη κρατικὴ συνδρομὴ εἰς τὴν ὀρεινὴ Ἑλλάδα (τεύχη 89 - 92 τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ), μὲ ὑποχρεώνει νὰ ἐκθέσω, ὀλιγόλογα, τὶς σκέψεις μου γιὰ τὴν προσήκουσα ἀναμόρφωσις τῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὰ μέχρι τῶν 1.000 κατοίκων χωριά.

Ἱστορικὰ ἡ Κοινότης εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, μὲ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου προσφέρει φανερὰ τὴ σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας. Ἀνεξάρτητα τῆς μορφῆς τοῦ πολιτεύματος, ἡ συνέλευσις τῶν ἡλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν ἐλευθέρων πολιτῶν ἀσκοῦσε καθολικὰ τὶς βασικὰ ἐξουσίαι: λάμβανε ἀποφάσεις εἰς θέματα δημόσιου συμφέροντος, ψήφιζε τοὺς Νόμους, ὄριζε τοὺς ἄρχοντες, εἶχε δικαστικὰς δικαιοδοσίας, κ.λ.π.

Στὸ Βυζάντιον, μετὰ τὸν ρωμαϊκὸν

ἀσθενισμὸν ἀπέβη ἀνεπιτυχὴς ἡ ἀναμόρφωσις τῆς αὐτοδιοικήσεως (συνεχῶς ἀυξανομένου). Κατὰ συνέπειαν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος πρέπει εἰς τὸν καθαρῶς κτηνοτροφικὸν Νομὸν μας νὰ στραφῶμεν μετ' ἐπιμονῆς εἰς τὴν ἰδρυσιν νέων κτην(κ)ῶν μονάδων (πηνοτροφικῶν, χοιροτροφικῶν, ἀγελαδοτροφικῶν, κονικλοτροφικῶν, προβατοτροφικῶν) δι' ἐξασφάλισιν τῶν πολυτίμων ζωοκομικῶν προϊόντων καὶ ἰδία τοῦ κρέατος.

Ὡς κίνητρον ὑφίσταται αὐτομάτως τὸ γεγονός τῆς τεραστίας ζητήσεως καὶ τῆς ἀμέσου ἀπορροφήσεως τοῦ κρέατος καὶ μάλιστα μὲ ἱκανοποιητικὰς τιμὰς ἐνῶ ἐκ παραλλήλου τὰ εὐεργετικὰ Κρατικὰ μέτρα προστασίας καὶ ἐπιδοτήσεως τοῦ κτηνοτροφικοῦ κλάδου θεσπισθέντα κυρίως τὴν τελευταίαν τριετίαν δίδουν εὐρυτέραν δυνατότητα στροφῆς τῶν παραγωγῶν ἢ καὶ ἐπιχειρηματιῶν πρὸς τὴν κρεοπαραγωγὴν.

συγκεντρωτισμὸν, ἢ ἀποκέντρωσις διαμορφώθηκε κυρίως εἰς τοὺς τελευταίους αἰῶνες τῆς κρατικῆς τοῦ ἑξασθενήσεως.

Τὸ διανεμητικὸ φορολογικὸ σύστημα, ἡ ὁμαδικὴ εὐθύνη, οἱ ἑκτακτεὶ εἰσφορὰς καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς μεγάλης ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας, μὲ τὶς παρεμβάσεις εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν διοίκηση ὑπῆρξαν θεσμοί, ποὺ πρόσφεραν εἰς τὴν Κοινότητα πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐμπειρίαν καὶ κάποιαν ὑποτυπώδη ὀργάνωσιν πρωτοβουλιῶν καὶ χειραφέτησιν. Οἱ Τούρκοι, ἀγράμματοι νομάδες, μετὰ τὴν κατάκτησιν λαῶν ἀνώτερης πνευματικῆς στάθμης, παράδοσης καὶ θρησκείας, ἀναγκάσθησαν νὰ οἰκειοποιηθῶν τὰ βυζαντινὰ συστήματα εἰς τὴν διακυβέρνησιν τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἀναζητήσων τὰ διοικητικὰ τοὺς στελέχη εἰς τοὺς ὑποταχθέντας λαοὺς.

Οἱ Ὀθωμανοὶ Σουλτᾶνοι, παραχωροῦντες εὐρύτατα πνευματικὰ καὶ διοικητικὰ προνόμια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, παραδέχθησαν τὸ ὑφιστάμενον γι' αὐτὴν ἐπὶ Βυζαντίου καθεστῶς.

Ἐτσι ἡ Ἐκκλησία, μὲ τὴν ἄσκησίν των, συνέχιζε καταστάσεις παλαιότερας τῆς κατάκτησης καὶ οἱ οὐσιώδεις διοικητικὰς λειτουργίας κατάληξαν νὰ εἶναι τὰ δημιουργικὰ αἷτια τῆς ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας ἑλληνικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Στὸ τεῦχος 89—90 τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ γίνεται συνοπτικὴ ἀνάπτυξις τῆς λειτουργίας τῆς Κοινότητος, τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας, εἰς τὰ Ζαγοροχώρια.

Στὴν Ἑλλάδα ὁ Νόμος ΔΝΖ') 1912, καταργήσας τοὺς μέχρι τότε ἀγροτικὸς δήμους, θέσπισε γιὰ τὰ χωριά καὶ τὶς κωμοπόλεις ἀπὸ 300—10.000 κατοίκους τὸν θεσμὸν τῆς Κοινότητος. Περιοχὴ αὐτοδιοικούμενη μὲ αἵρετοὺς ἄρχοντες — τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν Πρόεδρον, ἐκτελεστικὸν ὄργανον τῶν ἀποφάσεών των.

Ἀλλὰ μὲ τοὺς πολέμους καὶ τὴν κομ-

ματική έμπάθεια ή νομοθετική θέληση παραμορφώθηκε και ό κρατικός έλεγχος, σκληρός και γραφειοκρατικός έξασθένησε τις δυνατότητες τής προοδευτικής εξέλιξης τής Κοινότητας.

Εϊδικά στις Νέες Χώρες, για τους μικρούς οικισμούς, ή πολιτισμένη κοινωνική και οικονομική πρόοδος σταμάτησαν. Βαθμηδόν εξέλιπε ή ένεργητική συμμετοχή του πληθυσμού στη κοινοτική ανάπτυξη και οί κοινοτικές λειτουργίες παραμελοῦνται.

Οί σημερινοί κάτοικοι έχουν το αίσθημα, ότι ή τύχη τους δέν έξαρτάται από τις προσωπικές τους προσπάθειες, αλλά από αποφάσεις που παίρνονται σε ψηλότερα κλιμάκια τής διοίκησης και σε μεγάλη απόσταση από τους ίδιους. Άγάλματα τής άδιαφορίας, θεατές των πάντων, χωρίς συμμετοχή σε τίποτα, αναμένουν τή λύση των προβλημάτων τους από το Κράτος.

Και οί ασύνδετες μονομερείς ένεργειες των στην Έπαρχία εκπροσώπων των κεντρικών κρατικών λειτουργών άπορρόφησαν κάθε άρμοδιότητα τής αυτοδιοίκησης, τήν κομμάτιασαν (Έπιτροπαί, Σχολική, Έκκλησιαστική, Συνεταιρισμών, κ.λ.π.) και γίνονται πρόξενοι συγχύσεων, συγκρούσεων, αντιθέσεων, δυσφημήσεων και μισαλοδοξίας.

Οί αδυναμίες αυτές των όλιγάνθρωπων όρεινων χωριών έπιβάλλουν ριζικές άλλαγές στην αναδιάρθρωση θρωπων όρεινων χωριών έπιβάλλουν τής κρατικής διοίκησης.

πασχολεϊται άνώφελα για τήν προώθηση των κοινών στο όρεινό χωριό, όφείλει να δώσει τή πρωτοβουλία στις συνελεύσεις των κατοίκων.

Αύτοι όφείλουν και δικαιούνται να αποφασίζουν για τή πρόοδο του χωριού, για τα κοινού συμφέροντος προβλήματα, για το κοινοτικό προϋπολογισμό των έτησίων έσόδων και έξόδων, για τον ουσιαστικό έλεγχο των δαπανών και για κάθε τί, που άμεσα τους ενδιαφέρει.

Ό κρατικός έλεγχος (προληπτικός

Σημειώματα

— Στις 19 Μαρτίου 1970 με μεγάλη έπιτυχία, έλαβε χώρα ή Συνεστίαση του Συνδέσμου Κοινοσιωτών ό «'Αώς», εις το Κέντρον: Ρεγγίνα.

— Η «Κόνιτσα», το περιοδικό τής Έπαρχίας μας, ανεξαρτήτως των αδυναμιών που είναι δυνατόν εκ των πραγμάτων να έχη, (παραλείψεις, περιορισμένος αριθμός συνεργατών, κλπ.) είναι το μόνο όργανο έπικοινωνίας μεταξύ μας και πρέπει να έξακολουθήση να εκδίδεται έστω και κάθε δυο μήνες. Άλλά για να εκδίδεται χρειάζεται ένίσχυση από τους συμπατριώτες μας και αναγνώστες

και κατασταλτικός) πρέπει να περιορισθών στην έποπτεία των συνελεύσεων των κατοίκων, στη καθολική μαγνητοφώνηση των κατ' αυτάς συζητήσεων και στην εκ των υστέρων έπιβολή κυρώσεων.

Τα διακριτικά όρια άρμοδιοτήτων μεταξύ Κοινότητας και Κράτους, ή άσκηση των διοικητικών έξουσιών παρα του δευτέρου και ή συνένωση των καθηκόντων, ή άσκησή των και το εύελικτον των αίρετών άρχόντων τής πρώτης πρέπει να τύχουν έμπεριστατωμένης μελέτης και έγγυήσεων, για να ξαναγεννηθών ζωηρό το λαϊκό ενδιαφέρον για τα κοινά και να λειτουργήση τελειότερα ή ήθική του συνείδηση.

Έτσι ή καλή θέληση και ή άνθρωπιά θα αναπτυχθών. Με ύψηλόν το αίσθημα τής ευθύνης οί κάτοικοι θα αυτοπειθαρχούν και θα έξασφ αλισθών ή ένεργητική συμπαράσταση του πληθυσμού στη διαδικασία του προγραμματισμού και τής όμαλης μετάβασης από τή παραδοσιακή γεωργοκτηνοτροφική ανεπάρκεια στην έπιδικόμενη νέα βιώσιμη άγροτική Κοινότητα.

Στα πλαίσια τής προσπάθειας αυτής παίρνει τή θέση του και το Σχέδιο Οικονομικής Αναπτύξεως του Χωριού, από το όποιο δόθηκε ή άφορμή για τήν όφειλόμενη άνωτέρω άπάντησή μας.

Παζαριού ἀνατομή

(Συσχετισμὸς σὲ παρένθεση)

Τοῦ κ. ΓΙΑΝ. Λ'

ΙΖ'

Εἶναι περίεργο, πὼς μέσα σὲ τούτη τὴν τρικυμία, ἐπέζησε κι' ἔφτασε στὰ θαθεῖα γεράματα, ὁ βυζαντινὸς αὐθέντης τῆς περιοχῆς, ποῦνιανε ἀπ' τὴν Κόνιτσα, μέχρι τὴν Κλεισούρα τῆς Πρεμετῆς — Κορούσια καὶ Κολώνια, «Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος, σὺν τῇ συμβίᾳ αὐτοῦ Ἑλένη καὶ τῶν τέκνων του Σίμου τε καὶ Νικηφόρου» γιὰ τὸν ὁποῖο μιλάει τὸ Χρυσόβουλλο «Τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Παγωνιανῆς τοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου».

Ὁ συμπαθέστατος τοῦτος ἄρχοντας, ποὺ λέει πὼς «δι' εὐχῆς τοῦ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως κύρ Ἀνδρόνικου Κωνσταν)πόλεως καὶ πάσης Ρωμανίας» ἦρθε «ἐν τῷ τῆς Δύσεως θέματι ἀπὸ δᾶν τῆς Κλεισούρας μέχρι τοῦ Παπίγκου, Λυβίσδης τε καὶ Κορούσας καὶ Κολωνίας», καὶ προσθέτει, μὲ χαρακτηριστικὴ γιὰ τοὺς τυχὸν ἀμφιβάλλοντες «περὶ τῆς ὑψηλῆς του προελεύσεως», μετροπάθεια, «διότι καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐκ τῆς ἀγίας Κ)λεως πεφύκαμεν», βρῆκε καιρό, μέσα σὲ τούτη τὴν ἀναταρραχὴ, ὄχι μόνο «ν' αὐθεντεύη καὶ νὰ διορίζη σ' αὐτὰ τὰ μέρη», ἀλλὰ καὶ νὰ φτιάξη «ἔνεκεν τῆς ψυχικῆς του σωτηρίας» τρία μονύδρια: «Ἐνα εἰς τὴν Σέλτζη, τὸν Μέγα Νικόλαον, ὄλον εἰς ἀγορὰν ἀπὸ τὸν Βελλιάνον, δύο ζεψίας εἰς ὑπέρπυρα λ' βενέ-

του. Θερμὴ Παράκληση: Στείλετέ μας ἀμέσως τὶς συνδρομές.

— Ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες μαθαίνουμε πὼς ἡ Ἐγνατία — τὸ ὄνειρο τῶν Κονιτσιωτῶν — δὲν θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Κόνιτσα. Ἐγινε δεκτὴ ἡ ἀποψη, τοῦ Πολυτεχνεῖου Θεσσαλονίκης, νὰ γίνῃ ἡ χάραξη ἀπὸ τὸ Μέτσοβο, μὲ μιὰ μεγάλη σήραγμα. Τὶ νὰ εἰποῦμε; Ἡ συμφορὰ γιὰ τὴν Κόνιτσα, εἶναι τόσο μεγάλη, ποὺ φοβούμαστε ὅτι οὔτε καὶ ἡ ΣΙΩΠΗ μας, δὲν θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ τὴν ἐκφράσῃ.

— Ἄς ἐλπίσουμε πὼς θὰ γίνουν τὰ φράγματα στὸν Ἀῶο, στὸ Σαραντάπορο, στὸ Βοϊδομάτι... Ἴσως αὐτὰ ν' ἀπαλύνουν κάπως τὸ μεγάλο Κακό...

τικα, σὺν καὶ τὸ χωράφιον, ἐνῶ ἐφύτευσε ἀμπέλι τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ μηλοθέσιον ἠγόρασε παρὰ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Πρίπα εἰς ὑπέρπυρα βενέτικα 15', καὶ ἐκόλλησε τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐπόνόματι τοῦ Μεγάλου Νικολάου, μετόχιον τῆς πόλεως καὶ πατριαρχικὴν μονὴν κατέστησε αὐτὴν»...

«Μετὰ τοῦτο γοῦν ἐποίησε καὶ ἄλλο μονύδριον εἰς τοῦ Βούγρεση, ἀνάμεσα τὰς δύο χώρας, τὸ εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, διὰ συνδρομῆς, κόπου τε καὶ ἐξόδου ὑπὸ τῆς χειρὸς του. Ἠγόρασε δὲ τὸ ἀγρίδιον, ὅπερ ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὸν Δημήτριον τὸν Τζέρνεσι, εἰς ὑπέρπυρα ὀκτῶ βενέτικα, ἠγόρασε δὲ καὶ τὸ χωράφιον τὸ παραθέον τὴν ἐκκλησίαν ὄλον τὸ κομμάτι τὸ πρὸς Βούγρεση ἕως τοῦ ἀπάνω δρόμου ὄλον τὸ πλασιδί ἐκ τινος ἀνθρώπου τὸν Κάλεσι, εἰς ὑπέρπυρα ὀβενέτικα καὶ ἐφύτευσε τὸ ἥμισυ ἀμπέλι τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ ἥμισυ διὰ ψωμοκαρπίαν, ἠγόρασε δὲ καὶ ἕτερον χωράφιον πλησίον τοῦ πλασιδίου τὸ πρὸς τὸ Λεσκοβίκον καὶ ἐκόλλησε αὐτὸ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἠγόρασε δὲ καὶ ἕτερον χωράφιον, ἀπὸ δᾶν τῆς ἐκκλησίας ἕως τὸ Μέγα Λάκκον, ἀπὸ τὸν Μιχάλην τὸν Ἀνυφαντὴν διὰ ὑπέρπυρα ξβ' καὶ διὰ μόδια πέντε γέννημα καὶ προσεκόλλησε καὶ αὐτὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἠγόρασε δὲ καὶ εἰς τὴν Πλασιτζα τὸ ἐπάνω τὸ μυλοθέσιον ἀπὸ τὸν Σύρκον εἰς ὑπέρπυρα λε'. Ἐποίησε δὲ καὶ ἕτερον μύλον ἰδιόχειρόν του κατωθέον τοῦ χωρίου του τὸ Τζερτζικὸν εἰς τὸν λάκκον καὶ ἐκόλλησε αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔνεκα τῆς ψυχικῆς του σωτηρίας καὶ τέσσαρες ζευγίτας...»

«Ἐποίησε καὶ ἕτερον μονύδριον ἐν τῷ θέματι τῆς Λυβίσδης τὸ εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Κάμπου εἰς τὸ λεγόμενον Φράξον ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ἠγόρασε δὲ τὴν τοποθεσίαν αὐτὴν ἀπὸ τὸν Μιχάλην τὸν Βαγρεάνον, εἰς ὑπέρπυρα π' βενέτικα, ἀπὸ τὸν δρόμον ἕως ἂν κατεβαίνουν οἱ δύο λάκκοι καὶ τὸ ἀνάφο-

ρον () ἀπάνω εἰς τὸ Σέλωμα καὶ πλαγινὰ εἰς τὴν μεγάλην πέτραν. Καὶ εἰς τὸν λάκκον πάλιν ἠγόρασε καὶ κατώδρομα τριῶν μοδίων χωράφι, πλησίον τοῦ δρόμου, ἐποίησε δὲ καὶ μύλον ἰδιόχειρόν του πλησίον τ ο ὕ π ο τ α μ ο ὕ ε ἰ ς τ ῆ ν Τ ο ὕ μ π α ν καὶ ἐκόλλησε αὐτὸν εἰς τὴν (ἐκκλησίαν του) καὶ ἐπαφίει αὐτὰ ἐλεύθερα: καὶ πατριαρχικὴν αὐτὴν ἐκόλλησε μήτε ὑπὸ ἀρχιερέως ἐνοχληθῆναι, μήτε ὑπὸ κληρικῶν. Εἰ τις γοῦν βουληθῆ ἔνοχλῆσαι ἢ διασεῖσαι τι, ἐχέτω τὰς ἀρὰς τῶν τη' θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ. . . . Ἐγράφη Ὁκτωβρίω ς' ἰνδικτιῶνος δης ἔτους στ'Χου».

✠

Φαίνεται ὅμως πῶς οἱ Σέρβοι τοῦ Ντουσάν, πέρασαν, ἀλλὰ δὲν ἔκατσαν σ' αὐτὰ τὰ μέρη. Τράβηξαν νοτιώτερα, γιὰ νὰ κυριαρχήσουν στοὺς κάμπους. Ἐξ ἄλλου, τοῦτες οἱ ἐπιδρομές, δὲν εἶχαν χαρακτήρα πληθυσμιακῆς μετακίνησης. Οἱ σλαύικες μετακινήσεις σ' αὐτὸ τὸ χῶρο, εἶχαν κι' ὅλας σταματήσει ὀριστικά, πρὶν ἀπ' τὸν δέκατο αἰῶνα. Τώρα, ἐκεῖ πού οἱ ἀρβανίτικες φάρες διάβαιναν δίχως νὰ σταματήσουν, ὁ ντόπιος πληθυσμός, ἀναμερούσε γιὰ νὰ περάσῃ ὁ δρόλος καὶ κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο ξανάβρισκε τὸ ρυθμὸ του. Τὶς δουλειές του. Τ' ἀλλισιβερίσια του. Μόνο, πού τοῦτα τὰ χρόνια, ὅπως ὁ τόπος εἶχε ξεκόψει ἀπ' τὸν βυζαντινὸ κορμό, κι' εἶχε μπῆ στὴν περιοχὴ τῶν Βενετσιάνικων συναλλαγῶν, τὸ βυζαντινὸ «Νόμισμα» εἶχε ἀντικατασταθῆ μὲ τὰ βενετσιάνικα «ὑπέρπυρα».

Μ' αὐτὰ κι' ὁ Κομνηνὸς Παλαιολόγος, ἀγόρασε τὰ χωράφια ἀπ' τὸν Ἰωάννη Πρίπα στὴ Σέλτση, κι' ἀπ' τὸν Δημήτριο Τσέρνεση καὶ Μιχάλη Ἀνυφαντῆ στὸ Βούγρεση, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τὸν Μιχάλη τὸν Βαγρεάνο τὴν τοποθεσίαν «ἐν τῷ θέματι τῆς Λυβίσδας τὸ εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Κάμπου εἰς τὸ λεγόμενον Φράξον» γιὰ νὰ φτιάξῃ τὸ Μονύδριον «ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου», πού δὲν εἶναι ἄλλο, ὅπως φαίνεται, ἀπὸ τὴ Μολυβδοσκεπάση τῆς Δεπαλίτσας.

Βέβαια, τοῦτος ὁ ξεχασμένος βυζαντινὸς αὐθέντης «Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος», ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ἀνδρόνικου, σ' αὐτὸ τὸ χῶρο, πού θάχε ἀναμφισβήτητα καὶ κάποιον ἄλλο μικρὸ ὄνομα — ἴσως ἀσήμαντο, γι' αὐτὸ κι' ἀπορριπτέο ἀπ' τὸν μεταγενέστερο καλόγερο ἀντιγραφέα — μάς χαλάει μὲ τὸ χρυσόβουλόν του,

ὄλο τὸν ὠραῖο μῦθο, ποῦ πλεξε ἡ ντόπια παράδοση, βοηθούμενη κι' ἀπ' τὴ φιλότιμη διάθεση ὠρισμένων καλογέρων μὲ τὰ «χρονικὰ καὶ τὰ πατριαρχικὰ σιγίλλια» περὶ τοῦ «Ἀηδίου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Μπωγωνάτου» ὁ ὁποῖος περνώντας ἀπὸ τὰ μέρη τοῦτα, εἴτε γυρίζοντας, δῆθεν, ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν του στὴ Σικελία, εἴτε ἀργότερα, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ ἀρχαῖο λουτρό, πού «τὸ εἶχαν λαμπρύνει αὐτοκρατορικοὶ πρίγκηπες καὶ ἐπιφανεῖς ἄνδρες τῆς Ρώμης μὲ στοὰν καὶ κολῶνες» ἔχτισε τὸ μοναστήρι. Καὶ μάλιστα ἐκ λόγων μετανοίας «διὰ τὴν ἀλαζονείαν του». Γιατὶ λένε πῶς ὁ Πωγωνάτος «ὦν κατὰ τὸ σῶμα λευκὸς καὶ περιβεβλημένος πορφύραν χρυσοποϊκίλτον καὶ ξίφος κοπτερόν, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν του. . . . εἰσῆλθεν εἰς τὴν παρὰ τὸ λουτρὸν μικρὰν ἐκκλησίαν καὶ ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, ἐπέπληξεν τοὺς ψάλτας ψάλλοντας τὰ μεγαλυνάρια τῆς Θεοτόκου. Μεθ' ὃ ἐξῆλθεν τοῦ ναοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ λουτρόν. Ὅταν ἐξῆλθεν εἶδεν ὅτι τὸ πρόσωπόν του ἐγένετο μέλαν ὡς τὸ τοῦ Αἰθίοπος. Τοῦτο τὸν ἐλύπησε πολὺ καὶ ἠναγκάσθη νὰ κλεισθῆ εἰς τὰ ἐκεῖ πλησίον ἀνάκτορά του. Κατὰ συμβουλήν τῆς γυναικὸς του μετεμελήθη πικρῶς. . . . Ἴνα δὲ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν, ἀπεφάσισεν τὴν ἴδρυσιν τῆς Μονῆς Μολυβδοσκεπάστης. . . . διέταξε τὴν κατεδάφισιν τῶν λουτρῶν, μεθ' ὧν τὴν ὕλην διετάχθη ὁ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τοῦ αὐλικῶν Μαρούλος νὰ κτίσῃ τὴν ἱερὰν ταύτην Μονήν. . . .» Καὶ πῶς ἀργότερα ὁ Ἀνδρόνικος Κομνηνὸς «Μέγας Δούκας» (πού σημαίνει Στόλαρχος) ὁ Παλαιολόγος τὸ ἀνεκαίνισε. . . . Καὶ ἔπεται συνέχεια. . . .!

Τὶ νὰ γίνῃ ὅμως;

Πολλὲς φορὲς μ' ἀπασχόλησε ἡ σκέψις ἂν πρέπει νὰ θίγουμε τὴν αὐθεντία τούτων τῶν μύθων, πούναι καμμιά φορὰ δυνατώτεροι κι' ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν. . . . Ἀλλάζει τίποτα μ' αὐτό;

✠

Στὴ δεύτερη φάση τῆς εἰσβολῆς τῶν Σέρβων, μὲ τὸν Συμεῶνα Οὔρεση «ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸ αὐτοκράτορα Ρωμαίων καὶ Σέρβων» λίγα χρόνια ἀργότερα ὁ Νικηφόρος Β' Ἄγγελος γιὸς τῆς φιλόδοξης Ἄννας Παλαιολόγου καὶ τοῦ Ἰωάννη Ὁρσίνι, περίεργος κι' ἀντιφατικὸς Δεσπότης τῆς Ἠπείρου δὲν μπόρεσε νὰ κάνῃ τίποτε. Οὔτε καὶ οἱ Τοῦρκοι μισθοφόροι, πού κουβάλησε, τὸν βοήθησαν σὲ

τίποτε. Νικήθηκε «κατὰ κράτος» ἀπὸ τὸ «Βασιλιά τῶν Ἀρβανῶν» Κάρολο Τόπια σύμμαχο τῶν Σέρβων. Κι' ἔτσι ὁ Πέτρο Μπούας, πιάνει τὸ Ἀγγελόκαστρο δεσπότης τοῦ Ἀχελῶου κι' ὁ Πέτρο Λιόσας τὴν Ἄρτα καὶ τοὺς Ρωγούς Δεσπότης τῆς Ἀμβρακίας. Μέρει δόξας γιὰ τοὺς Ἀρβανίτες.

Τρομαγμένοι οἱ Γιαννιώτες ἀπ' τὸ φόβο μήπως δοῦν καὶ μέσ' τὸ κάστρο τοὺς ἀρβανίτες, στέλνουν ἀποσταλμένους «ἐκ τῶν εὖ γεγονότων» στὸν Τσάρο Συμεών, ποὺ τὸν θεωροῦν, σὰν τὸν πιὸ κοντινὸ «δυνατὸ» βυζαντινὸ ἄρχοντα, νὰ ὀρίσῃ κείνος αὐθέντη δικό του μέσ' τὰ Γιάννινα. Κι' αὐτὸς ὀρίζει τὸ γαμπρό του Θωμᾶ—Κομνηνὸ Πρελιούμποβιτς. Χαρὲς στὰ Γιάννινα καὶ πανηγύρια. Καὶ ποῦ νὰ τὸν πρωτοβάλουν (καινούριο κοσκινάκι μου καὶ ποῦ νὰ σὲ κρεμάσω) τούτον τὸ Δεσπότη τους, ποὺ «σὺν τῇ εὐσεβῇ Βασιλίσση Ἀγγελικῇ τῇ Παλαιολόγου τῇ τούτῳ εὐνέτιδι» τὸν δέχονταν στὰ Γιάννινα «ὑπτίαις χερσὶν ἐντὸς τῆς πόλεως μετὰ μεγίστων κρότων καὶ εὐφημιῶν» 1367.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς ὅμως δὲν βάσταξε πολὺ. Ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρει κι' ὅλας ἡ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ντόπιους, κατάληξε σὲ προστριβή. Τὶς οἶδε;

«Σκληρό, ἀπάνθρωπο, μισητό, τύραννο, ἀποστάτη, σκεῦος διαβόλου, φιλόχρυσο, μισόχρηστο», θέλουν τὸ Θωμᾶ, τὰ χρονικὰ τῆς ἐποχῆς. Κι' ἴσως μὲ τὸ δίκηό τους. . . . Βάζει χέρι στὰ μεγάλα χτήματα τῆς ἐκκλησιᾶς καὶ τῶν ἀρχόντων. Τὰ δίνει στοὺς δικούς του, Σέρβους ὀφικιάλιους.

«Ἄ! αὐτὸς ὁ τιποτένιος ὁ Θωμᾶς!...

κόβει καὶ ράβει ἀπανωπροίκια

τὰ χώματά μας στοὺς ἀλλοδαποὺς γαμπροὺς.

Τάβγαλε στὸ σφυρὶ τὰ δεσποτάτα μας!»

Ἄλλὰ καὶ σ' ὄσους ἀπὸ τοὺς ντόπιους «ἤθελε νὰ ἔχη δίπλα του, καταλάλους, κοιλιοδούλους, ἐπιβούλους, καταδότας καὶ φαύλους. . . Τὸν ἔργῳ ἐπονομαζόμενον Κουτσοθεόδωρον καὶ Μανουὴλ τὸν Τσιπτόν, καὶ Μιχαὴλ τὸν Ἀψαρὸν ὄν καὶ πρωτοβεστιάριον τετίμηκεν». Ὡστόσο ὁ Θωμᾶς ἐνισχύει τὰ Κάστρα. Ἐννοεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἐπικράτειά του γερὴ κι' ἀτράνταχτη. Κάνει ψυχικὰ καὶ χτίζει ἐκκλησιᾶς. Πρὸ παντὸς ἐπιθυμεῖ «γενέσθαι καὶ ὀνομάζεσθαι Ἀλβανιτοκτόνος» παρόλα τὰ συμπεθεριά μὲ τὸ γυιὸ τοῦ Πέτρου Λιόσα, Γκίνο Λιόσα.

Ἡ μοῖρα ὅμως τῶν ἀνθρώπων εἶναι περίεργη. Ἦρθε ὥρα κι' ὁ ἐκλαμπρότατος Θωμᾶς Πρελιούμποβιτς, ἡ ὅπως τοῦ ἄρεσε νὰ ὑπογράψῃ βυζαντινά: Θωμᾶς, Δεσπότης, Κομνηνὸς ὁ Πρεάλιμπος, ποὺ εὐεργέτησε ἀνθρώπους. Ποῦ δούλεψε νὰ εἰρηνέψῃ ὁ τόπος. Ποῦ πάλεψε ν' ἀπαλύνουν οἱ ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στοὺς ντόπιους καὶ τοὺς Σέρβους ἀξιωματοῦχους. Ποῦ εἶχε βάλλει σὰ σκοπὸ τῆς ζωῆς του, νὰ ἐξολωθρέψῃ τὸν κοινὸ ἐχθρό, — πλούσιων καὶ φτωχῶν κείνης τῆς ἐποχῆς, τοὺς Ἀρβανίτες, ξέμεινε μόνος, μισητὸς ἀπ' ὅλους. Οἱ εὐεργετηθέντες, ὅπως σ' ὅλες τὶς ἐποχές, καὶ σ' ὅλα τὰ πλάτη τῆς γῆς, ἕνας ἕνας «κρυφίως ἀπ' αὐτοῦ ἔφυγαν» ἢ «φανερῶς ἀπ' αὐτοῦ ὤχοντο καὶ ἀπεδήμουν». Οἱ καστροκτίτες ἀποστατοῦσαν. Οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου ἔσκαβαν τὸ λάκκο του. Σὲ ὥρες δύσκολες. Σὲ στιγμὲς ποῦ εἶχε τὴν ἀνάγκη τους.

Ἐξω ἀπ' τὰ κάστρα ἀλώνιζαν οἱ Ἀρβανίτες. Ὀρκισμένοι νὰ πατήσουν τὰ Γιάννινα. Ἦρτε ὥρα ποῦ πολὺ κινδύνεψαν κι' αὐτά. Λογῆς λογῆς μαζώματα. Ἀρβανίτες μὲ Βουλγάρους καὶ Βλάχους, βρήκαν τρόπο καὶ πέρασαν νύχτα τῇ Λίμνῃ. Ὁδηγὸς τους ἕνας κωφὸς ἀπὸ τὸ Πέραμα, ὁ Νικηφόρος. Ἐπιάσαν τοὺς σκοποὺς τῶν πύργων στὸν ὕπνο καὶ κούρσεψαν τὸν Ἐπάνω Γουλά. Τρόμος καὶ φόβος. Τρία μερόνυχτα σ' ἀκραία λαχτάρα, οἱ Γιαννιώτες μὲ τὸ «ρούαρούα» τῶν ἀρβανιτῶν στ' αὐτιά τους. Ἀσταμάτητες οἱ δεήσεις στὸν Ἀρχάγγελο Μιχαὴλ προστάτη πολιοῦχο νὰ διώξῃ τὸ κακό. . . . «τὰ βουλευμάτα τούτων αὐτὸς ματαίωσον, τὰς ὁρμὰς τὰς λυσσώδεις αὐτὸς ἀνάστειλον, τὰ θράση κατάβαλε, τὴν ὀφρὺν αὐτῶν κατασπῶν σὺ προστάτης γὰρ ἡμῶν καὶ θεῖος φύλαξ ἀσφαλέστατος. . . .».

Κάποτε ἔσφιξαν καὶ τὶς γροθιές τους. Κι' ἀποφάσισαν. . . . Δεσπότης, ἄρχοντες καὶ λαός, βγήκαν στὴ λίμνη νὰ παλέψουν. Ἀνᾶτρεψαν τὰ καῖκια τῶν ἐχθρῶν. Νίκησαν. Καὶ σώθηκαν. Θαῦμα, ποῦ ἀποδόθηκε στὸν Ἀρχάγγελο Μιχαὴλ. Γιὰ τὸ Θωμᾶ Πρελιούμποβιτς, ποῦ στρατηγοῦσε στὴν ἀντεπίθεση, δὲν εἶπαν λέξη. . . . Εἶχαν βαλθῆ νὰ τὸν ξεκάνουν. Ἔρμος κι' αὐτὸς, σὰν τὸ θεριὸ στὸ λόγγο, ἀποζητάει ἀποκοῦμπι. Καὶ βρίσκει τὸν Ἰσαῆμ καὶ τὸν Κωστή, τοὺς πρῶτους ἀρβανίτες ἀρνησὶθρησκούς ἀπὸ τὸ Λεσκοβίκι, γιὰ νὰ στηριχτῇ.

«Ἀστοχῆσας τοὺς Λατίνους, Τούρκους συγκοινωνεῖ» λέει τὸ χρονικὸ. Περίεργες πρα-

γματικά φυσιγνωμίες τούτοι οί δύο άρβανίτες. Φρούτα τών άλλοπρόσαλλων καιρών και τών σκοτεινών περιστάσεων.

Οί πρόγονοί τους, είχαν φτάσει στο θέμα τής Λυβίσδας, τὸ Λεσκοβίκο, τὰ Μεσογέφυρα, τὴ Γλήνα, τὸ Περάτι. . . . πρὶν ἀπὸ διακόσια, πάνω-κάτω χρόνια. Πρόσφυγες ἀπὸ τὸ Ἄρβανο. Κι' ἀποζητοῦσαν πρόνοισμα στοὺς τοπικοὺς ἄρχοντες. Ἄρματωμένοι, σ' ὄλη τους τὴ ζωὴ, καὶ σκληροί, δὲν ἄργησαν νὰ γίνουν οἱ παρακυρίαρχοι τοῦ τόπου. Ἐπίασαν πρῶτα τὸν κάμπο τῆς Δεπαλίτσας κι' ἔβαλαν χέρι στοὺς Μεγάλο Παζάρι της. Τὴν Πωγωνιανή. Πέρασαν ἔπειτα στὰ χωριὰ τῆς Κόνιτσας καὶ τοῦ Πωγωνίου. Ἐπέβαλαν δικούς τους φόρους κι' ἄλλα δοσίματα. Ὅμως μ' αὐτὸ δὲν τέλειωσαν τὰ βάσανα. Γιατί, τούτοι οἱ ἀζάπηδες ἕνας-ἕνας χωριστὰ εἶχε δικό του βασίλειο καὶ δικό του νόμο. Ἄρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νᾶχεις.

Ἄδισταχτοι. Δόλιοι. . . , ἔμειναν ξεκομμένοι ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ τόπου. Παρότι ποὺ καὶ ποὺ, συμπεθέρευαν καὶ μὲ τοὺς ντόπιους ἄρχοντες. Ἐπικίνδυνα παράσιτα. Τυχοδιώκτες. Ἐφιαλτικοὶ γείτονες. Διακόσια ὀλόκληρα χρόνια.

Πότε - πότε κάποιος ἔμπαινε καὶ στὴ δούλεψη τοῦ Δεσποτάτου. Σὰν πρόκοβε, ἔπαιρνε καὶ κάποιον ἀξίωμα.

Τέτοιοι ἀξιωματοῦχοι τοῦ Δεσποτάτου ἦσαν ὁ Ἰσαήμ κι' ὁ Κωστής. Ἐπηρετοῦσαν σὰν τοπικοὶ ὀπλαρχηγοί.

Ὅταν ἀκούστηκε γιὰ τοὺς Τούρκους, πὼς κυριάρχησαν σ' ὄλη τὴ Μακεδονία καὶ πὼς ἀργὰ ἢ γρήγορα θᾶφταναν καὶ στὰ μέρη τὰ δικά τους. Δὲν ἔχασαν τὴν εὐκαιρία. Τρέχουν στοὺς Ὀστροβο. Προσκυνᾶνε τὸν Γαζὴ Ἐβρενόζ, τὸ μεγάλο τούρκο στρατηγὸ τῶν πέντε σουλτάνων. Καὶ τούρκεψαν στὰ γρήγορα ἀπαγγέλοντας τὸ «Κελιμέϊ τιβχίτ». Δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεός. Ὁ δὲ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης τοῦ». Γίνονται μωαμεθανοὶ καὶ μὲ τὶς εὐλογίες τοῦ Μπαμπᾶ - Γαζὴ Βρενόζ, τοῦ μεγάλου τούτου Μπεκτασή, ξαναγυρίζουν στὴν Ἠπειρο. Ἐχοντας «Μπάρμπα στὴν Κορώννα», παριστάνουν τ' ἀφεντικά στὸ θέμα τῆς Λυβίσδας. Κι' ἀπὸ κεῖ, πατοῦν τὴν Κόνιτσα, τὸν κάμπο της. Βάζουν χέρι στοὺς Παζαρόπουλο. Καὶ σὰ σημάδι τῆς ἐπικυριαρχίας τους ἐγκαθιστοῦν μέσα στὴν πόλη τὴν πρώτη παροικία ἀπὸ ἐξισλαμισθέντες μεσσαρίτες καὶ

μαζαρακιῶτες ἄρβανίτες. Δίπλα στοὺς ποτάμι.

Δὲν ἦταν ὅμως ἄνθρωποι γιὰ νὰ τοὺς ἐμπιστευτῆς. Κι' ὁ Δεσπότης τῶν Γιαννίνων, δὲν ἦταν τόσο ἀφελῆς γιὰ νὰ ξεγελαστῆ. Εἶχε τὴν ἀνάγκη τους, ἀλλὰ κράταγε καὶ πισινή. Μαζύ τους ξεκαθάρισε πάνω στὶς Πολτσές, δίπλα στοὺς Μέτσοβο, τοὺς Μαλακασαίους καὶ τοὺς Ζενιθησαίους καὶ ξαναπῆρε τὰ κάστρα ποῦχαν ἀποστατήση. Τὴ Βελλᾶ, τὴν Ὀπᾶ, τὴ Βορσίνα, τὴ Δραγωμή, τὴ Βελτσίστα, τὴν Ἄραχωδίτσα. Ἄλλᾳ... πονηρὸς ὀχύρωσε, σὲ μιὰ γραμμὴ πνιξίματος ὅλα τὰ κάστρα, ποῦταν γύρω γύρω ἀπ' τοὺς ἀναπάντεχους συμμάχους του. Τὰ Σουδενά. Τὴ Δοβρᾶ. Τὴν Ἄρτσίστα. Τὸ Λαχανόκαστρο. Τὴ Βήσσανη. Τὸ Δελβινάκι, τὸ Μαζαράκι. Καὶ τὴν Κόνιτσα. Ἐνάχτισε τὰ τεῖχη. Ἐβαλε φράγκους καὶ ντόπιους φρουρούς. Κι' ἔτσι, κράτησε τοὺς θερμόαιμους ἀλλαξόπιστους, μακριὰ ἀπ' τὰ Γιάννινα. . . . Σ' ἀπομόνωση. Ὡστόσο οἱ Γιαννιῶτες, τῶχαν πάρει ἀνάποδα τὸ πρᾶγμα ἀπ' τὴν ἀρχή. Καὶ βυρσοδομοῦσαν ἐναντίον του. Μηχανεύτηκαν τὰ πάντα, ὥσπου στοὺς τέλος ἔβαλαν καὶ τὴ χρυσὴ Μαρία - Ἄγγελίνα τὴ γυναίκα του «ν' ἀγανακτίσει ἐναντίον του».

Καὶ κάποια παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων (1384) ὁ Θωμᾶς - Κομνηνὸς Πρελιούμπογιτς, βρέθηκε σφαγμένος στοὺς κρεβάτι του ἀπ' τοὺς πληρωμένους σωματοφύλακές του.

Ἦταν πραγματικὰ «σκεῦος τοῦ διαβόλου» ὁ Θωμᾶς; Ἦ τὸ μῖσος τῶν ἀρχόντων, λαϊκῶν κι' ἐκκλησιαστικῶν, τὸν παράδωσε ἔτσι στὴν Ἱστορία; Τὶς οἶδε; Ἦ γνῶμη τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ, τοῦ κοσμάκη δὲν ἔφτασε σὲ μᾶς ποτέ ἴσως νὰ μᾶς ἔδινε μιὰ ἄλλη ὄψη τοῦ Θωμᾶ. Τὸ βέβαιον εἶναι πὼς τούτος ἦταν ἕνας «τύραννος» κι' ὅπωςδήποτε οἱ τύρανοι ποτέ δὲν ἀγαπιούνται. Πεθαίνουν μισητοί.

Στὴν κτιτορικὴ ἐπιγραφή τοῦ Κάστρου τῶν Γιαννίνων ὅμως κείνο ποὺ μὲ κάνει νὰ στοχαστῶ εἶναι τὸ «Ἀλβανητοκτόνος». «Θωμᾶς ὁ καὶ Ἀλβανητοκτόνος ἐπικληθεὶς ὠκοδομήσατο τὸν νάρθηκα τοῦτο». Κι' αὐτό, σὲ τούτους τοὺς καιροὺς, δὲν ἦταν δίχως σημασία... γιὰ ὅσους βρίσκονταν ἔξω ἀπὸ τὰ Κάστρα...

Περίεργα πράγματα συμβαίνουν μ' αὐτὴ τὴ «χρυσή, καλὴ κι' εὐσεβεστάτη Μαρία - Ἄγγελίνα Δούκαινα». Πρὶν καλὰ - καλὰ ξεψυχίσει ὁ Θωμᾶς Πρελιούμπογιτς, οἱ Ἰωαννινιῶται Καστρηνοὶ συναθροίζονται «ἐν τῇ ἀγίᾳ μητροπόλει» καὶ «μιᾶ φωνῇ, τὴν φυσικὴν αὐτῶν

κυρίαν τὴν «συγκακοπαθήσασαν αὐτοῖς» ἐκζητοῦσιν καὶ προσκυνοῦσιν». Κι' εὐθὺς ἀμέσως, (δὲν εἶχε περάσει κι' ὄλας μῆνας ἀπὸ τὴν «ἔντιμον ταφὴν τοῦ Δεσπότη») παντρεύουν τὴν ἀρχόντισσα μὲ τὸν Ἰζαοῦ Μπουαντελμόντε, ἄρχοντα Φλωρεντινό, ἀνεψιὸ τοῦ Ἀκιαγιόλι, δούκα τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Λεονάρδου Τόκκου, ἄρχοντα τῶν νησιῶν τοῦ Ἰονίου.

«Παραυτίκα γοῦν προσκαλοῦσι παράνυμφον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος Βλαχίας τὴν Καισάρισαν, ἣτις μετὰ τοῦ Στεφάνου εἰσήλθεν καὶ τὸν γάμον ἠὺτρέπισεν».

Δίπλα, κι' ὁ βασιλιάς Συμεὼν Οὐρεσης, σὰ μονάχος τούτη τὴ φορά, μὲ τὸνομα Ἰωάσαφ, ἀδελφὸς τῆς Ἀγγελίνας, ποῦρθε ἀπ' τὰ Μετέωρα τὸ «Μοναστήρι τῆς Μετανοίας του», νὰ παρασταθῇ στὶς ἀλλόκοτες ὥρες ποὺ πέρναγε ἡ ἀδερφή του.

Ἔτσι ἀποκαθίστανται τὰ πράγματα.

Ξεχνιέται γρήγορα «ὁ ἐπικατάρατος καὶ τύραννος». Ξεχνιοῦνται κι' οἱ πίκρες τῶν ἔργων του. Ξεχνιέται ἀκόμα κι' ἡ ὑποπτη σφαγὴ του.

Ξαναγουρίζουν οἱ ἐξόριστοι ἄρχοντες. Καὶ πρῶτος ὁ μητροπολίτης κ ὺ ρ Μ α τ θ α ἰ ο ς, σὲ βαθειὰ γεράματα. «Τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶ παρατίθησι μετὰ τῶν παροίκων καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς». . . . Ἀδειάζουν οἱ φυλακὲς «ὀμοθυμαδόν». Χαλάει κι' ἡ «παλιουρή». Σταματοῦν οἱ δαρμοὶ κι' οἱ ἀγγαρεῖες.

«Ἡλίου γὰρ λάμπαντος τὸ σκότος ἠφανίσθη. . . .».

Ἔρχονται ἀπ' τὴν Πόλη καὶ τὰ δεσποτικὰ ἀξιώματα καὶ στέφεται ὁ Ἰζαοῦ, Δεσπότης.

«Τῶν δύο ἐπισκόπων τὴν θείαν μυσταγωγίαν τελεσάντων τ ο ὕ τ ε Β ε λ λ ἄ ς κ α ἰ Δ ρ υ ἰ ν ο υ π ὀ λ ω ς, παρόντος καὶ τοῦ μητροπολίτου».

Οἱ Ἀρβανίτες ὁμῶς βρίσκονται στ' ἀμπέλια τῶν Γιαννίνων καὶ πολιορκοῦν τὸ κάστρο. Πολιορκοῦν ἀκόμα, κι' ὄλα τὰ κάστρα γύρω, μέχρι τὴ Κόνιτσα.

Οἱ φράγγικες φρουρὲς τῶν Κάστρων ἔχουν ἀδυνατίσει. Κάποιοι Μαλακασαῖοι, σύμμαχοι τοῦ Δεσπότη ἀπὸ παλιά, γύρω στὸν Ἅγιο Δονάτο, προσχωροῦν στὸ Γκίνο Μπουᾶ Σπάτα, τολμηρό, ἐξυπνο κι' ἀνοιχτομάτη Ἀρβανίτη, ἄρχοντα τῆς Ἄρτας.

Πέφτει ἡ Βελτσίστα. Κι' ὁ ἐπίσκοπος Β ε λ λ ἄ ς «κρατῶν τὴν Βριβίαν, ἦν ἐκ παραδόσεως τοῦ δεσπότη εἶχεν Ἰζαοῦ» προσκυνάει τὸν Σπάτα καὶ παραδίδει τὸ φρούριο.

Σφίγγουν καὶ μπερδεύονται τὰ πράγματα, γύρω ἀπ' τὸν Ἰζαοῦ «χάριτι Θεοῦ Δεσπότη τῆς Ρωμανίας» καὶ τοὺς Ἰωαννινιώτες ἄρχοντες Καστρηνοῦς.

Πέρ' ἀπ' τὴν τάφρο τοῦ Βοημούντου, κάθε βράδυ ἀντιλαλεῖ τὸ ἐπίμονο «Ρούα — Ρούα» τῶν ὠρουμένων, ἑξαλλων ἀρβανιτῶν.

«ὅτι εἶναι ἄνθρωποι σκληροί, δυνάστες τῶν Ρωμαίων, κακόγνωμοι καὶ λίξουροι, ἐπίορκοι καὶ κλέπται».... Σύννεφα σύγχυσης καὶ χάους ξεσηκώνονται. Ἄλλη σωτηρία δὲν ὑπάρχει, πάρεξ οἱ Τούρκοι. Ἄλλωστε τὸν δρόμο τὸν εἶχεν πρῶτος δείξει κείνος «ὁ ἀποστάτης» ὁ Θωμάς. . . . Ἔτσι «ὁ καημένος» ὁ Ἰζαοῦ, ἤθελε δὲν ἤθελε, μὲ τὶς εὐλογίες καὶ τῶν ντόπιων, τραβάει γιὰ τὸν Ἀμηνᾶ (τὸ Βαγιαζήτ) ποῦταν τότε ἐγκαταστημένος στὴ Θεσσαλονίκη.

Ζοῦσαν στὴν Ἡπειρο τότε μιὰν ἄλλη ἐποχή. Εἶχαν ψευδαισθήσεις. Ἐπαιρναν τὸν Ἀμηνᾶ ἕνα ἀπ' τοὺς πολλοὺς βυζαντινοὺς ἄρχοντες. Πανίσχυρο γιὰ τὴν ὥρα, ἀλλὰ παροδικό.

«Κι' ἐκεῖσε διατρίψας χρόνον ἕνα καὶ μῆνας δύο ὁ Ἰζαοῦ, ἔρχεται μετὰ τοῦ Βρανέζη εἰς τὸν Ἀχελῶον καὶ ἀπ' αὐτόθεν εἰς τὴν Ἄρταν. Εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἰωάννινα, μηνὸς Δεκεμβρίου τῆ δ' ἰνδικτιῶνος δ' ἐν ἔτει ςωηθ (1388)».

Ἡ παράδοση, ποὺ πάντοτε δένεται μὲ τὰ μεγάλα γεγονότα, ἀφίνοντας τ' ἀσήμαντα νὰ ξεχασθοῦν, φέρνει νὰ χτίζεται τούτη τὴν ἐποχὴ στὴν Κόνιτσα, ἐποχὴ τῆς Πρώτης ὅπως λέν, «κατάχτησης τῶν Τούρκων» ἀπ' τὸν Γαζῆ - Ἐβρενόζ τὸ Τζαμί, τοῦ Ρολογιοῦ τῆς Ἀγορᾶς, τὸ λεγόμενο τζαμί τοῦ Σιέχ - Χουσεῖν. Ὅπως καὶ στὰ Γιάννινα, τὸ Μπαϊρακλί - τζαμί. Καὶ μάλιστα στὴ δόξα τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζήτ τοῦ Πρώτου. Ἴσως ἐπειδὴ ὁ Μουράτ, πατέρας τοῦ Βαγιαζήτ φημίζονταν γιὰ τὰ τζαμιά καὶ τὰ σχολεῖα ποῦχτιζε στὶς νεοκατακτημένες χῶρες. Ἴσως ἀκόμα, ἐπειδὴ κι' ὁ Γαζῆ - Ἐβρενόζ, γενναῖος στρατηγός, ἀλλὰ καὶ θερμὸς μουσουλμάνος-μπεχτασῆς, φημίζονταν κι' αὐτὸς γιὰ τὰ φτωχοκομεῖα καὶ τοὺς τεκέδες ποῦχτιζε.

Πάντως, ὅπωςδήποτε ἡ ἰδέα νὰ συνδυασθῇ τὸ χτίσιμο τῶν τζαμιῶν, μὲ τούτη τὴ μακρυνὴ κατάχτηση τῶν Τούρκων, κολάκευε μεταγενέστερα τοὺς ντόπιους μουσουλμάνους. Κι' ἔδινε αἴγλη στὰ ἰδρύματα.

Ἄν ὁμῶς, λογαριάσουμε καὶ τὴ χριστια-

νική παράδοση, πού φέρνει τούτο τὸ τζαμί τοῦ Ρολογιού, νὰ χτίζεται πάνω στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ Ἁγίου Γιώργη, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν εἰρηνικὸ τρόπο ποῦφτασε ὁ Γαζή - Ἐβρενόζ στὴν Ἡπειρο, πρέπει ν' ἀποκλείσουμε τὴν ἐκδοχὴ αὐτή. Ἴσως τούτα τὰ τεμένη, νὰ χτίστηκαν ἀργότερα, σὰν παγιώθηκε στὰ μέρη μας ἡ τούρκικη κατάκτηση, μὲ τὸ φετῶ τῆς μετατροπῆς τῶν Χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, σὲ μουσουλμανικὰ τεμένη. Στὰ χρόνια τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζίτ τοῦ Δεύτερου. Ποῦ ἦταν κι' ὁ πρῶτος Μπεχτασής Σουλτάνος (τέλη τοῦ 15ου αἰῶνα, ἀρχὲς τοῦ 16ου.).

Μὲ κάποια σιγουράδα, ἐναρμονισμένη στὶς συνθήκες τῆς ἐποχῆς καὶ στὴν παράδοση γιὰ τὴν ἱερότητα τῆς Κόνιτσας, ἀνάμεσα στοὺς Μπεχτασήδες τῆς Ἀρβανιτιάς, θάβλεπε κανένας τότε, στὰ χρόνια τοῦ Γαζή Ἐβρενόζ τὸ χτίσιμο σ' αὐτὰ τὰ μέρη, τῶν πρώτων μπεχτασήδικων τεκέδων. Στὰ Γιάννινα, τοῦ Γαζή Ἐβρενόζ, στοῦ Λειβαδιώτη. Καὶ στὴν Κόνιτσα τοῦ Μπαμπᾶ Νεβρόζ λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ Ρωλόγι, πού καὶ γι' αὐτό, τὸν λέγαν οἱ παλιοὶ «Σουλτάν τεκέ». (Εἶναι φανερὸ πῶς τὸ Νεβρόζ, εἶναι ἀναγραμματισμὸς, στὸ ὄνομα Βρενόζ, πού οἱ θρύλοι τῶν Τουρκομάνων τῆς Μακεδονίας, κατάλοιπων, ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Γαζή-Βρενόζ φέρουν σὰν μπεχτασῆ μπαμπᾶ, (Μπαμπᾶ Βρενόζ). Σὲ τούτον τὸν ἀναγραμματισμὸ βοήθησε ὅπωςδήποτε κι' ἡ Μεγάλη γιορτὴ τῶν Μπεχτασήδων: Τὸ Νεβρούζ Μπαϊραμί, γένεθλια τοῦ Ἁγίου, γαμπροῦ τοῦ Μωάμεθ, πρώτου μυστικῆς τῆς Ἀγιότητος, Ἀγίου τῶν Μπεχτασήδων).

*
**

Στὰ χρόνια τοῦ Μεγάλου ἔπους τῶν Ὀθωμανῶν, τὸ τάγμα τῶν Μπεχτασήδων δερβίσηδων, προπορεύονταν στὶς τούρκικες κατακτήσεις. Ἀνεχτικὸ ὅπως ἦταν, ἀπὸ τὴ ρίζα του καὶ τὶς ἱστορικὲς συνθήκες τῆς ἱδρυσῆς του (προσαρμογὴ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, ἐνὸς μωαμεθανισμοῦ ἀπλοῦ, κατανοητοῦ, λαϊκοῦ, ὑλικοῦ, ἀνθρώπινου, δίχως θεοσοφίαις, κι' ἀραβισμούς, στὶς συνθήκες τῆς Χριστιανικῆς Μικρᾶς Ἀσίας), πρὸς ὅλες τὶς θρησκείαις κι' ἰδιαίτερα τὸ χριστιανισμὸ, ἀποτέλεσε τέλειο ὄπλο — ἓνα εἶδος πέμπτης φάλαγγας τῆς ἐποχῆς — γιὰ τὴν ἐπέχταση τῶν Τούρκων.

Κεῖνα τὰ χρόνια, μέσα στοὺς μπεχτασήδικους τεκέδες λατρεύονταν καὶ χριστιανοὶ ἅγιοι. Ὁ Προφήτης Ἡλίας, Ὁ Ἀηγιώργης, ὁ Ἁγίου Νικόλας. Εἶχαν βρεθῆ ἀκόμα καὶ κοινοὶ - μι-

Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν «Κόνιτσαν»

Κύριε Διευθυντά,

Καὶ ἄλλοτε ἀσχοληθήκαμε μὲ τὸ ἀκόλουθο ζήτημα, καὶ πάλιν ἐπανερχόμεθα ἐπ' αὐτοῦ. Κάνομε ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς εἰς Ἀθήνας διαμένοντας λογίους διανοουμένους συμπατριώτας μας, κυρίως τοὺς συνταξιούχους, νὰ διαθέσουν τὸν περισσεύοντα χρόνον τους εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῶν διαφόρων ἀρχείων π.χ. Ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας, Ἐπαναστάσεως 1878 κλπ. καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀναπαρουσιάσουν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικῆς τῶν παλαιῶν ἐφημερίδων, καὶ νὰ μᾶς κού μας λησμονημένα καὶ ἄγνωστα πρόσωπα καὶ γεγονότα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀνα-

κτοὶ ἅγιοι. Δέχονταν, οἱ μπεχτασήδες στοὺς τεκέδες τους καὶ Χριστιανοὺς Σεῖχηδες. Τούτοι, οἱ παμπόνηροι δερβίσιδες τῆς Τούρκικης ἀνατολῆς, πού ἡ ἀκμὴ τους συμβαδίζει μὲ τὴν ἀκμὴ τῶν Γεννιτσάρων (ὁ Χατζή Μπεχτάς - Βελή - ἀρχηγὸς τοῦ τάγματος, βάφτισε στὰ χρόνια τοῦ Ὀρχάν τοὺς νεόφυτους πολεμιστὲς σὲ Γιαννητσάρους (Νέοι στρατιῶτες) κι' ἔδωσε τὸ μανίκι ἀπ' τὸ καφτάνι του γιὰ καπέλλο τους) καὶ τὴν ἀκμὴ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, εἶχαν βρῆ τὸ μυστικὸ τῆς εἰρηνικῆς κατάκτησης. Τίποτα δὲν ἀπόκλειαν. Ὅλα τὰ δέχονταν. Καὶ μὲ τὸ πρῶτο, προσαρμόζονταν στὶς τοπικὲς συνθήκες. Ὅταν πρωτοεμφανίζονταν σ' ἓνα καινούργιο τόπο στήνονταν διακριτικὰ στὶς ἄκρες τῶν οἰκισμῶν, δίχως πρόκληση καμμιᾶ, ἢ ἐμφανῆ φανατισμὸ, ἔτσι διευκόλυναν τὴν ἐγκατάστασιν τῶν Τούρκων, στὰ καινούρια μέρη. Ἐκαναν, ἀπλή, τὴν προσχώρησιν τῶν ντόπιων στὴ νέα θρησκεία. Ψάρευαν στὴ θολούρα καὶ τὴν ἀγραμματοσύνη τῶν καιρῶν. Μπέρδευαν ἔντεχνα τὰ πράγματα. Κι' ἔλεγαν πῶς εἶχαν κι' αὐτοὶ τὴν Ἁγία Τριάδα τους (τὸ Θεό, τὸν Ἁγίου καὶ τὸν Μωάμεθ). Εἶχαν καὶ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους τους (τοὺς δώδεκα ἱμάμηδες).....

Τούτοι οἱ πρῶτοι Μπεχτασίδικοι τεκέδες, τοῦ Γαζή - Ἐβρενόζ, στὰ Γιάννινα καὶ στὴν Κόνιτσα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά ἔδесαν στὴ νέα θρησκεία τοὺς νεοφώτιστους ἀρβανίτες τοῦ Ἰσαήμ ἀπὸ τὸ Λεσκοβίκο, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔγραψαν ὑποθήκη, στὰ μέρη τούτα, γιὰ τὴ μέλλουσα κατάκτησιν τῶν Τούρκων.

Ἐνδυμήματα τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης

Τοῦ Ἱερέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑ·Ι·ΣΙΟΥ

66. 1894

Ὁμοίως ἐπὶ Εὐαγγελίου τοῦ 1890 ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ. «Ἀφιεροῦται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων παρὰ Χ(ατζῆ) Ἰωακείμ Ἱερομονάχου 19. 1894 ἐν Μ. Ἰουνίου».

67. 1894

Ἐπὶ μεγάλης εἰκόνας ἀγ. Δημητρίου ἐν τῷ Μητροπ. Ναῶ ἀγ. Νικολάου.

«Χειρὶ Χριστοδούλου καὶ Θωμᾶ ἐκ Χιονιάδων 1894».

68. 18(;)5

Ἰ. Ναὸς ἀγ. Ἀποστόλων. Ἐπὶ τῆς βάσεως ἀγ. Ποτηρίου. «+ Τὸ ποτήριον τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους Πέτρο καὶ Παῦλο ἀπὸ κάτω Κόνιτσα 18(;)5... σανδρομῆς Χρησηκὸς Νεβεσκάρης 20».

69. Σύγχρονος

Ὁμοίως ἐπὶ Παρακλητικῆς τοῦ 1890. «Ἀφιέρωμα Κυρίου Νικολάου Χριστοδούλου Πύρρου τὴν βίβλον ταύτην

φερόμενα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Κονίτσης

— Νομίζω ὅτι θὰ προσέφεραν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πολὺ περισσότερα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ περιοδικοῦ καὶ θὰ προσέλκουν τὸ ἐνδιαφέρον των, παρὰ μὲ τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνουν πολλάκις τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, ἢ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ ὑψηλῆς ἐπιστημονικῆς φύσεως ἱστορικὰ θέματα, ὅπως π.χ. ποία ἡ καταγωγή καὶ προέλευσις τῶν Βλάχων τῆς Πίνδου (πρόβλημα δυσεπίλυτον ἢ μᾶλλον ἄλυτον) καὶ ἄλλα παρόμοια, τὰ ὁποῖα ἔχουν θέσιν εἰς ἄλλα εἰδικὰ περιοδικά.

μετὰ τιμῆς

Ἀναστάσιος Εὐθυμίου Κόνιτσα

Προκειμένου νὰ τακτοποιηθοῦν ὀρισμένα πράγματα, σχετικῶς μὲ τὴν δημοσίευσιν ἐργασίας μου, ἐπιθυμῶ ὅπως δημοσιευθῆ ἡ παρούσα μου στήν «ΚΟΝΙΤΣΑ» μὲ τὶς ἐξῆς παρατηρήσεις:

1ον Ἡ ἐργασία μου εἶχε τὴν ἐπικεφαλίδα «Τὸ γενεαλογικὸ δέντρο

τῆς Παρακλητικῆς. Οἰκονόμ(ος) Χαράλαμπος Ἱερέως».

70. 18..

Ὁμοίως ἐπὶ ἀντιμνησίου τοῦ ΑΩΜΒ = 1842. «Καθιερώθη ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ ἐγκαινισμῷ τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων Μεγ(α)λ(ο)μ(άρτυρος Βαρβάρης καὶ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ ἐν ἀγίῳ Ὁρειῶν Ἄθω.

τῆ Β' Δεκεμβρίου) ΑΩ..

Ὁ Μητροπολίτης

71. 1903

Ἐπὶ τῆς Κρήνης ἀνατολικῶς τοῦ Μητροπολ. κτιρίου «Κωνσταντῖνος Ἀράβογλου 1903».

Ὁμοίως ἐπὶ κυκλοτεροῦς μετάλλου γύρωθεν τοῦ σωλῆνος. «Κωνσταντῖνος Βελλᾶς καὶ Κονίτσης 1903». 21

72. 1903

Εἰς τὸ τέλος Παρακλητικῆς τοῦ 1890 ἐν τῷ Ἰ. Ναῶ τῶν ἀγ. Ἀποστόλων.

τῶν Βλάχων στὴ Βούρμπιανη» ἢ ὁποῖα ἀλλοιώθηκε τελείως, ἔτσι ὥστε οἱ Βλάχοι τῆς Βούρμπιανης ἔγιναν... Κονιτσιῶτες!

2ον Ἐγιναν λάθη στὴν καταχώρηση τῶν ὀνομάτων, μὲ γνωστὲς τὶς συνέπειες.

3ον Παρελήφθη ὁ ἐπίλογος, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ δημοσίευμα νὰ χάσῃ τελείως τὰ σὰν θλιβερὸ «ψυχοχάρτι».

τὸ σκοπὸ τοῦ καὶ νὰ παρουσιάξουν Δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἐπιστολή μου, μὲ σοβαρὰ διόρθωση, κ.λ.π.

Μὲ ἐκτίμησιν

ΓΕΩΡΓ. ΒΛΑΧΟΣ

Σημ. τῆς Συντάξεως

Ἐχει ἀπόλυτα δίκαιον ὁ φίλος κ. Βλάχος. Καὶ τοῦ ζητοῦμε χίλια συγγνώμη. Ὅλα ὅσα μᾶς καταλογίζει ἔγιναν πραγματικά. Τὰ λάθη εἶναι ἀνθρώπινα. Ἄλλωστε ἔχει τόσες δυσκολίες ἢ ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας, ὥστε τὸ λιγώτερον, μπορούμε νὰ ποῦμε, θὰ ἦταν αὐτό. Ὁ κ. Βλάχος, καταλαβαίνει καὶ ἐλπίζουμε νὰ μᾶς συγχωρήσῃ.

«Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ τρίτῳ 10)βρίου 25 ἔχειροτονήθην Ἱερεὺς ἐγὼ ὁ ὑποφαινόμενος ὑπὸ Βασιλείου Ἀρχιερέως καὶ τῷ 1893ῳ Οἰκονόμῳ ὑπὸ ἰδίου καὶ τῷ 1903ῳ Ἀρχιμανδρίτης ὑπὸ Κωνσταντίνου Ἀρχιερέως πρὸς ἐνθύμησιν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ Πνευματικός.

1903 Ἰανουαρίου 3. Κόνιτσα.
Ἀρχιμανδρίτης Χαράλαμπος Ἱερομόναχος Γκέτσος».

73. Ἀχρονολ.

Ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ «Κόκκινη Παναγιά» ἐπὶ Πεντηκοσταρίου παλαιᾶς ἐκδόσεως.

74. Ἀχρονολ.

Καθεδρικός Ναός ἀγ. Θεοδοσίου. Ἐπὶ μεγάλης φορητῆς εἰκόνας ἀγ. Θεοδοσίου. «Χεῖρ Θεοδοσίου».

75. Ἀχρονολ.

Ἱ. Ναός ἀγ. Ἀποστόλων. Κάτωθεν ἐξωφύλλου βιβλίου «Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν» ἐκδόσεως 1803.

«καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις πα(πᾶ) γρηγορίου Δημητρίου22».

ὁμοίως εἰς τὸ τέλος «τοῦτο τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει πα(πᾶ) Γρηγορίου Δημητρίου Κονίτζης. Παναγιώτης».

76. Ἀρχονολ.

Ἐπὶ Πηδαλίου τοῦ 1800 ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 9 ἐνθυμήσει διαλαμβάνομεν, εἰς τὸ τέλος ἔσωθεν τῆς ἐπενδύσεως. «Τὸ τοῦ παπᾶ Ἰωάννη τοῦ κριτζούνη βέδρα = 85».

77. Ἀχρονολ.

ὁμοίως
«ὁ λογιότατος διὰ βασιλ
ἔχει μέρες ἕως τότε
ὁ κλίμης διὰ βλαχίαν
ἀφ' οὗ ἐπέρασε ἡ δέ 23».

78. Ἀχρονολ.

Ὅμοίως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Πηδαλίου. «Παπᾶ Χριστόδουλος Ὀνουφρίου 24».

79. 1921

Ἐπὶ Εὐαγγελίου τοῦ 1890 ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ. «Ἐν ἔτει 1921 Σεπτεμβρίου 7 Ἐφημερεύον ἐγὼ ὁ Παπᾶ Νικόλαος Παπαβ(ασιλεί)ου Οἰκονόμου ἀπὸ Σαννοβόν».

80. 1930

Παρεκκλήσιον ἀγ. Βαρβάρας. ἐπὶ πινακίδος ἐν τῇ βορείῳ πλευρᾷ ἔσωθεν. «ὠκοδομήθη πρωτοβουλία Σπυρίδωνος Γκαβίνου καὶ Σωτηρίου Γεωργιάδου ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1930».

«Ἐτοῦτο τὸ παρὸν Πεντηκοστάριον ἀφιερῶται Δι' ἐξόδων ἐ(λα)χίστου Δημητρίου τοῦ ποτὲ μακαρίτου Παναγιώτου εἰς τὴν».

Κατωτέρω καταχωροῦμεν καὶ δύο ἐνθυμήσεις ἀπὸ ἐν παλαιὸν Ἱ. Εὐαγγέλιον τοῦ Ναοῦ Ἀγ. Νικολάου Κονίτσης τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Ἀναστ. Εὐθυμίου εἰς τὸ ἐν Ἰωαννίνοις περιοδικὸν «Ἡπειρωτ. Ἔστια» 1957 τεύχος 64-65 σελ. 628-629, καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν ὡς ἐξῆς:

1. «ἀρχιτέκτων Χρῖστος γιόση μὲ τοὺς ἰγούς (1) τοῦ ἀπὸ βορέπανη (= Βούρμπιανη) Ἐκκλησία τοῦ ἀγίου νικολάου ἐν τῇ κομοπόλῃ κονίτζη κημένι εἰς τὸ βαρόσι ἐπήρπολίθη παρὰ τοῦ ἐπαράτου καπλὰν μπεγη ἐν ἔτει χιλιοστὸ ὀκτακοσιοστὸ ἠκοστὸ ἐνάτο ἐν μηνὶ Ἰανουαρίου 22. μετὰ ἐκπαρέλευσιν ἐτόν 3 ἐβάλθη διὰ νὰ κτιστῇ παρὰ τοῦ θεοφηλεστάτου ἐπισκόπου βελλᾶς κέ κονίτζης κυρίου Ἰωσήφ νάζιου καὶ τὸν λιπὸν προκρίτον. μόλις ἐφάνη τὸ θεμέλιον κέ ἀφέθη διὰ τὴν φιγῆν τοῦ δεσπότι εἰς βουκουρέστιον ὅσον κέ διὰ τὴν ἀνομαλίαν τὸν ἀλβανίτων πάλιν μετὰ παρέλευσιν ἐτόν 10 (δηλαδὴ τὸ 1842) ἀρχινίθη τὸ ἔργον καὶ ἐτελίωσαν τὰ κτίσματα δεκεμβρίου 20 δὲν ἔλιψαν νὰ συνισφέρουν ἀπὸ διάφορα μέρη ἄλλος ἄλογον κέ ἄλλο ποσὰ κέ ἐτελιόθη τοῦτο τὸ θῖον ἔργον. ἐγκενιάσθη δὲ διὰ χιρὸς τοῦ θεοφηλεστάτου ἐπισκόπου κυρίου Ἱεροθέου ἐβίας (2) τοῦ ἐξ ἄρτης ὄντος ἐδὸ διὰ τὸ τεύρη (3) (1)843 σεπτεμβρίου 26 ἀρχιεραστεύοντος Ἰωαννίνων κέ βελλᾶς κυρίου Ἰωακῆμ Χίου ἐπιτροπεύοντος κυρίου παρθενίου σιφνίου προεστεύοντος κυρίου νικολάου Ζίση τάτζη ἐπιτροπεύοντος τόλι πασχάλι ἐφιμερεύοντος ἡς αὐτὴν τὴν ἐκκισίαν κυρίου παπαγεώργη νάνη Χρυσάνθου Ἱερομονάχου Λαῖνᾶ παπαχρίστου ἐξ Ὀστανίτζης καὶ εὐ-

Τύποι τῆς παληᾶς Κόνιτσας

Τοῦ κ. ΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ὁ Τσέκος

Ὁ Τσέκος καταγόταν ἀπὸ τὴ Ζαθάλιανη τῆς Βορείου Ἡπείρου, καὶ κατοικοῦσε στὸ Μπέρκο-μαχαλα τῆς Κόνιτσας. Ἦταν Τούρκος, ἀλλὰ εἶχε γὰ κἀνὴ ὄλο μὲ χριστιανούς τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ.

Ἡ συνηθισμένη του παρέα ἦταν ὁ Ντίνας Χαρίσης, ὁ Κολίτσας Κακαραντζας, ὁ Κότσιος Ντάλας καὶ λοιποὶ. Ὅλοι μαζί ἦ καὶ καθένας ξεχωριστά, ἄρπαζαν μανάρια, ξεμπαρμπάλευαν σπῆτια, ρῆμαζαν τὰ ἀμπέλια καὶ τοὺς μπαξέδες, καὶ ξαλάφρωναν τοὺς ταξιδιωτὲς ἀπὸ τὰ πορτοφόλια, ρολόγια, δαχτυλίδια, καὶ ὅτι ἄλλο πολύτιμο εἶχαν ἀπάνω τους, στήγοντάς τους καρτέρι πέρα στὸ Γοριτσιώτικο, ἢ στὰ Στενὰ τῆς Πλάκας καὶ στὴ Σιουμάρα.

Στὸ τέλος, σὰν τοὺς πολυπῆραν τὰ μυαλὰ ἀέρα, ὁ Τσέκος ἔγινε ληστής. Βγήκε στὸ κλαρὶ κάτω ἀπὸ τίς ἀκόλουθες περιστάσεις.

Ἦταν στὴν Κόνιτσα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (ἐπὶ Τουρκοκρατίας) κάποιος λιάπης ἀγροφύλακας ποὺ φύλαγε τὸ Κουρί, καὶ ἦταν ὀπλισμένος μὲ ἕναν ὑπέροχο κοντὸ γκρά μὲ κίτρινα παφύλια λάφυρο τοῦ ἄδοξου πολέμου τοῦ 1897. Ὁ τρελλο-Τσέκος τὸν ἔβαλε στὸ μάτι καὶ ἀποφάσισε γὰ τοῦ τὸν πάρη. Τὸν συνάντησε λοιπὸν τὸν ἀγροφύλακα μιὰ μέρα ἀπάνω στὰ Πλατάνια, καὶ δῆθεν ἀπὸ περιέργεια, τοῦ ζήτησε γὰ τοῦ τὸν δώση γὰ τὸν ἰδῆ. Ἀνύποπτος ὁ λιάπης τοῦ τὸν ἔδωσε, κι' ὁ Τσέκος ἄρχισε γὰ τὸν περιεργάζεται καὶ γὰ λέη μὲ θαυμασμό:

— Ὁραῖο ὄπλο! τὸ μαρτίνι, δὲν ἀξίζει τίποτα μπροστὰ σ' αὐτό· δὲ μοῦ δίνεις ὦρὲ πατριώτη γὰ ρίξω ἕνα γὰ ἰδῶ πῶς ρίχνει;

— Κοστίζει δυὸ γρόσια τὸ φουσέκι ὦρὲ μποῦρα, τοῦ ἀπάντησε ὁ ντραγάτης.

— Δυὸ - δυὸ, δῶσε μου γὰ ρίξω ἕνα, ἔκανε παρακλητικὰ ὁ παμπόνηρος Τσέκος καὶ θγάζοντας τὰ δυὸ γρόσια τοῦ τὰ ἔδωσε.

ταξία κωνοταντὶ γόση. (1)843 σεπτεμβρίου 30.

Χρῦσ. ὁ Λαϊνᾶς

2. «1820 Ἰανουαρίου 31 ἐχιροτονίθη ἱερεὺς ὁ κύρ παπαγεώργης νάνη διὰ χιρὸς τοῦ θεοφιλεσιτάτου ἐπισκόπου βελλᾶς καὶ κονίτισης κυρίου Ἰωσήφ ὁ δὲ Χρῦσανθος ἱερομόναχος ὁ Λαϊνᾶς ἐχιροτονίθη 1836 Ἰουνίου 6 διὰ χιρὸς τοῦ θεοφιλεσιτάτου κυρίου λεοντίου ἐκ Ἰωαννίνων».

17 = Πασχάλη τὸ ἐπίθετον.

18 = Γωγράφου (κοινῶς Μαρινᾶ).

19 — Προσκυνητὴς τῶν Ἀγ. Τόπων ἐκ Παλαιουσελίου.

20 = ἐκ Νεβέσκης (νῦν Νυμφαίου) Φλωρίνης.

21 = Ὁ ἀείμνηστος οὗτος ἀπεδίωσεν ἐν

Ἀθήναις τὸ 1930 ὡς ἐξόριστος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπελαθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων.

22 = Πιθανὸν οὗτος γὰ εἶναι, ἢ ὁ ἔξωθεν ρόμενος Γρηγόριος Ἱερομόναχος κατὰ 1791, τοῦ Ναοῦ ἐπὶ πλακὸς ἐντὸς κόγχης ἀναφεῖ ὁ κατὰ τὸ 1838 ὑπογράφων ὡς πνευματικὸς τὴν συμμαρτυρίαν τοῦ ἐκ Χιονιάδων, Ἰαναστασίου Καραγιάννη Ἱερέως, ἢ εἰς καὶ ὁ αὐτός.

23 = Τὸ Πηδάλιον τοῦτο τὸ ἔτος 1950 εὑρίσκετο εἰς χεῖρας τοῦ ἐξ Ἀμαράντου ῥασσοφόρου Χρυσάνθου.

24 = Ὁ ἀείμνηστος οὗτος Ἱερεὺς καὶ διδάσκαλος εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἀνήκε τὸ Πηδάλιον, ἀπέθανε προῶρως.

1: υἱὸς του.

2: Εὐβοίας.

3: περιοδεῖα.

Ἡ Ρουμανικὴ προπαγάνδα κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας

Τοῦ κ. ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

«Μετὰ τὴν ἐντελῆ κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδας ὑπὸ τῶν Ρωμαίων καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Ἡδῆ ἄς ἔρθωμεν τί περὶ τοῦ ἐγερθέντος ζητήματος δηλαδὴ περὶ τῆς ἀρχικῆς προελεύσεως τῶν Κουτσοβλάχων ἔγραψαν καὶ ἄλλοι ἱστορικοί.

Ὁ Μιχ. Χρυσόχου εἰς τὴν πραγματείαν του «Βλάχοι καὶ Κουτσόβλαχοι» γραφεῖσαν τῷ 1909 ἔτει ψέγει τὸν Ἀραβαντινὸν διὰ τὰ ἀναγραφέντα ὑπ' αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν τῶν Κουτσοβλάχων, γράφων τὰ ἀκόλουθα.

— Ἡ πρὸ ἔτους δημοσιευθεῖσα μονογραφία περὶ Κουτσοβλάχων τοῦ ἀειμνήστου Π. Ἀραβαντινοῦ, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῶν υἱῶν του, πολλὰ μὲν λέγει ἀλλὰ καὶ εἰς περισσοτέρας ἐμβάλλει ἀμφιβολίας, διότι αἱ πηγαὶ τὰς ὁποίας ἐπικαλεῖται; μεγάλην ἔχουσι τὴν ὁμοιότητα τῶν τότε γραψάντων περὶ Δακορωμόνων καὶ Κουτσοβλάχων ἐκ τῶν προγραψάντων παρασυρθέντες. Ἐὰν σήμερον τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας εἶναι τόσον πρόχειρα καὶ εἰς πάντας προσιτὰ πρὸς οἰανδήποτε μελέτην καὶ ἐξερεύνησιν, ὁ δὲ τύ-

πος πλειστάκις παρέχει εὐκολίας, ἀρκοῦνται οἱ θέλοντες πολυμάθειαν καὶ σοφίαν νὰ ἐπιδείξωσι εἰς τὴν ἐν τοῖς γραφεῖοις αὐτῶν μελέτην τῶν συγγραμμάτων ἐκείνων, οἵτινες ἀπὸ σκοποῦ καὶ ἐπ' ἀμοιβῆ ἔγραψαν κατὰ τὰς βλέψεις ἄλλων, περιπίπτουσιν εἰς λάθη ἀσυγχώρητα καὶ ἐπιζήμια, τὰ ὁποῖα δὲν διαφέρουσι ποσῶς ἐνόχου ἐλαφρότητος, ἔστω καὶ ἐν ἀγνοίᾳ. Φαντασθεῖτε τί συνέβαινε τότε πρὸ αἰώνων κατ' ἀναλογίαν εἰς τοὺς χρονογράφους καὶ συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅποτε τὰ πάντα ἦσαν δύσκολα, ἀσαφῆ καὶ σκοτεινὰ, καὶ μόνον διὰ πληροφοριῶν κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἐνὸς ἐκάστου συνέλεγον καὶ συνέταττον τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, τὰ τε σύγχρονα καὶ τὰ παρελθόντα. Ὡς πρὸς δὲ τὰς ιδέας τοῦ συγγραφέως τῆς περὶ Κουτσοβλάχων μονογραφίας του καθ' ὅλοκληρίαν διαφωνοῦμεν, διότι θεωροῦμεν πάντῃ ἀπίθανον τὴν ἐκ τῶν Παριστρίων Χωρῶν ἐγκατάστασιν εἰς μέρη ὄρεινὰ καὶ ἀπρόσιτα.

✓ Καὶ κατωτέρω, θέλων νὰ ἀποδείξῃ ὅτι οἱ Κουτσόβλαχοι εἶναι γνήσιοι Ἕλληνες, ἔλκοντες τὴν καταγωγὴν των ἀπὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ γεναλογικὸν δένδρον μετὰ τῶν Ἑλληνοφώνων ἀ-

Εὐχαριστημένος ὁ λιάπης πού θὰ κέρδιζε ἓνα γρόσι — γιατί τὸ κάθε φυσίγγι τοῦ κόστιζε μόνον ἓνα — ἔβγαλε ἓνα καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε.

Ὁ Τσέκος τὸ ἄρπαξε, τὸ πέρασε στὴ θάλαμη τοῦ ὄπλου, καὶ ὀπισθοχωρῶντας λίγα βήματα τὸ γύρισε καὶ σημάδεψε κατάστηθα μ' αὐτὸ τὸν κατάπληκτο ἰδιοκτήτη του.

— Γλήγορα, ρίξε κάτω τὴν ἀρμαθιά μὲ τὰ φουσέκια καὶ χάσου ἀπὸ μπροστά μου ἂν ἀγαπᾷς τὴ ζωὴ σου, τὸν πρόσταξε.

— Ἀμὰν ὦρ' ἀδερφέ! Τί μοῦ κάνεις;

— Δὲν ἔχει ἀμὰν καὶ ξαμὰν, κάμε γρήγορα ὅτι σοῦ λέω γιατί τραβῶ τὴ σκανδάλη, ἔκανε ἄγρια ὁ Τσέκος.

Θέλοντας καὶ μὴ, ὁ φτωχὸς λιάπης ὑπάκουσε, καὶ ἀπὸ τὴν ντροπὴ του οὔτε σταμάτησε στὴν Κόνιτσα, ἔφυγε νύχτα καὶ σκοτάδι γιὰ τὴν πατρίδα του.

Ὀπλισμένος τώρα ὁ Τσέκος, μὲ τὸν πολύτιμο αὐτὸν γκρά, δὲν ξαναγύρισε πιά στὸ σπῆτι του, πῆρε τὰ βουνά. Βρισκόταν πλέον στὸ στοιχεῖο του.

Σὲ πέντ' ἔξη μέρες, μὴ ἔχοντας τίποτε καλλίτερο ἢ χειρότερο νὰ κάνῃ, ἔρχεται ἀπάνω στὸν Ἀηλιᾶ τῆς Κόνιτσας, ρίχνει δυὸ - τρεῖς τουφεκιές στὸν ἀέρα, καὶ κατόπι βάζει φωτιά στὸ δάσος. Καὶ ἐνῶ οἱ τουρκικὲς ἀρχὲς καὶ ὁ κόσμος καὶ ὁ στρατὸς ἔτρεχαν νὰ τὴ σβύσουν, αὐτὸς σκαλώνει πέρα στὴν Ἀγία Βαρβάρα στὸ Κάστρο, καὶ βάζει κι' ἐκεῖ δεύτερη φωτιά ἀναστατώνοντας ὀλόκληρη τὴν Κόνιτσα.

Κατόπι χάθηκε καὶ δὲν ξαναφάνηκε. Ἐντάχθηκε σὲ κάποια Τουρκαλβανικὴ ληστοσυμμορία καὶ ἔκανε πολλοὺς καὶ τρελλοὺς ἄθλους. Στὸ τέλος τὸν σκότωσαν οἱ σύντροφοί του ἀπὸ ἀντιζηλεία.

δελφῶν των, γράφει εἰς τὴν σελίδα 26 τὰ ἀκόλουθα.

κοσμοκρατείας Ρώμης, ἡ Ἑλληνικὴ Χερσόνησος ἅπασα διηρέθη εἰς θέματα. Ἡ Ἰλλυρία καὶ Ἡπειρος ἀπετέλουν ἓν θέμα τὸ Ἰλλυρικὸν καλούμενον. Μετὰ τριακόσια περίπου ἔτη, ὅτε τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν ἀντικατέστησεν ἡ Βυζαντινὴ, τὸ θέμα αὐτὸ ὠνομάσθη Ἡπειρος, Ἄνω καὶ Κάτω, ἀπαλειφθέντος ἐντελῶς τοῦ ὀνόματος Ἰλλυρικόν. Ἄπασα δὲ ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, ἰδίως δὲ ἡ Ἡπειρος, ἡ Ἰλλυρία καὶ Μακεδονία ἔδιδον τοὺς γενναϊότερους καὶ νικηφόρους Ρωμαϊκοὺς Λεγεῶνας καὶ τοὺς ἐνδοξότερους στρατηγούς, τοὺς ὁποίους ἐν αὐτοῖς τοῖς στρατοπέδοις καὶ ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν ἀνεκήρυττον αὐτοκράτορας καὶ ἐπέβαλλον αὐτοὺς εἰς τὴν Ρώμην. Οἱ ἀπόστρατοι, λοιπὸν, καὶ ἀπόμαχοι τῶν λεγεῶνων, ἐγκαθιστάμενοι εἰς τὰς διόδους καὶ κλεισωρείας ἐλάμβανον συζύγους ἐντοπίας ἐκ τῆς πατρίδος των. Εἰς τὰς οὕτω δημιουργηθείσας νέας ταύτας οἰκογενείας, οἱ μὲν ἄνδρες ὡς στρατιῶται ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἔμαθον καὶ ὠμίλουν τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν Ἑλληνικὴν. Ἡ συνεννόησις, σὺν τῷ Χρόνῳ ἐγένετο μεταξὺ τῶν δύο συζύγων διὰ τε τῆς Λατινικῆς καὶ Ἑλληνικῆς, τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ κράμα αὐτῆς, ἡ Ἑλληνο-Λατινικὴ ἢ νῦν καλουμένη Βλαχικὴ καὶ ἡ Κουτσοβλαχικὴ. Οὕτω λοιπὸν προῆλθον οἱ ἀδελφοί μας Κουτσοβλαχοὶ καὶ οὐχὶ ἐξ ἀποικιῶν.»

Ταῦτα πρεσβεύει ὁ Χρυσόχοου ὡς πρὸς τὴν προέλευσιν καὶ καταγωγὴν τῶν Κουτσοβλάχων. Γνήσιοι Ἕλληνες μὲ καθαρὰν Ἑλληνικὴν συνείδησιν ἀλλὰ μὲ νοθευμένην τὴν γλῶσσαν ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατυπωθέντων παρ' αὐτοῦ αἰτίων.

Ἄλλος λόγιος, ὁ Γ. Παπαγεωργίου, ὁ διαπραγματευθεὶς τὸ ἐπίμαχον τοῦτο ζήτημα ἐν εἰδικῇ πραγματείᾳ του (1947) ἀναγνωρίζει τὰς παρουσιαζομένας δυσκολίας διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας καὶ ἀποδίδει τὸ δυσχερὲς εἰς τὸ ὅτι, οἱ Βλάχοι ἦσαν ἔκπαλαι λαὸς νομαδικός, ὁ ὁποῖος δὲν ἐχρησιμοποίησεν ἰδικόν του Ἄλφάβητον, διὰ νὰ ἀφήσῃ ἱστορικὰ μνημεῖα διὰ τὸν ἱστορικὸν τοῦ μέλλοντος. Οὗτος φρονεῖ, ὅτι δύναται κάπως νὰ ἐπιχυθῆ φῶς εἰς τὸ ἄλυτον τοῦτο — κατ' αὐτὸν — ζήτημα, ἂν ἐρευνηθοῦν καὶ ἐξετασθοῦν ἐτυμολογικῶς τὰ διάφορα τοπωνύμια, πολλὰ τῶν ὁποίων ἔχουσι Βλαχικὴν προέλευσιν.

Ἡ εἰς τὴν
πατρίδα

Ὡς μᾶς ἀνεκοίνωσεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Κέντρου Νεότητος ἰατρός κ. Γεώργιος Ἀναξαγόρου, θὰ ἀνεγερθῆ κτίριον πρὸς στέγασιν τοῦ πλησίον τῆς ἀγορᾶς, ὅπισθεν τοῦ δασαρχείου, καὶ διετέθη διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τὸ ποσὸν τῶν 1.250.000 δραχμῶν.

Τὴν 7.2.70 εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἀ' Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐνώπιον τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν, ὠμίλησεν ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Ἰωάννης Βίλλης, μὲ θέμα ὁμιλίας «Σφάλματα τῶν γονέων εἰς τὴν ἀγωγὴν τοῦ παιδιοῦ».

Εἰς μνήμην τῶν νεκρῶν τοῦ προσφάτου στρατιωτικοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος, αἱ Δυνάμεις Καταδρομῶν ἀπέστειλαν πρὸς τὸ Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον Κονίτσης τὸ ποσὸν τῶν 3.000 δραχμῶν.

Ἀφίχθη καὶ ἀνέλαβεν τὰ καθήκοντά του ὁ νέος ἰατρός τοῦ Νοσοκομείου μας κ. Ἰορδάνης Μαυροκεφαλίδης.

Ἡ ἀείμνηστος Αἰκατερίνη Α. Ρούση κατέλιπε διὰ διαθήκης τῆς τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνεγερθησομένου ἐν Κονίτῃ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.

Τὴν 15.2.70 ἐψάλη εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Νικολάου Ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων κατὰ τὸν πρὸ 56 ἐτῶν διεξαχθέντα ἀγῶνα αὐτονομήσεως τῆς Βορείου Ἡπείρου, καὶ ὠμίλησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας.

Τὴν 17.2.70 ἐσημειώθησαν χιονοπτώσεις εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μας καὶ ἐντὸς τῆς Κονίτσης ἡ χιὼν ἔφθασεν εἰς ὕψος 20 ἑκατοστῶν.

Εἰς τὸ χωρίον Πληκάτι ἐορτάσθη τὴν 16.2.70 ἡ ἐτησίᾳ πανηγυρίς (ἐπέτειος) τῆς ἀνευρέσεως τῆς Ἱερᾶς εἰκόνης τῆς Παναγίας.

Τὴν 22.2.70 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν ἡ Α.Ε. ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἀντιστράτηγος κ. Γ. Ζωϊτάκης συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἐπισήμων καὶ ἀξιωματούχων τοῦ Κράτους.

Ὁ λαὸς τῆς ἀκριτικῆς μας πόλεως, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας, καὶ τὰς λοιπὰς τοπικὰς ἀρχάς, τοῦ ἐπεφύλαξε θερμοτάτην ὑποδοχὴν.

Τὸν προσεφώνησε καταλλήλως ὁ δήμαρχος

κ. Θ. Καρατζήμος, καὶ ἀνταπαντῶν ἡ Α.Ε. ὁ Ἀντιβασιλεὺς, ἠύχαρίστησε τὸν κ. δήμαρχον καὶ τὸν λαὸν τῆς Κονίτισης.

Ἡ Α.Ε. ὁ Ἀντιβασιλεὺς μετέβη μετὰ τῆς ἀκολουθίας του εἰς τὸ ἀκριτικὸν φυλάκιον Λυκομόρου, ὅπου ἐπιθεώρησε τὴν φρουράν του, καὶ ἀντίκρουσε τὴν σκλαβωμένην γῆν τῆς μαρτυρικῆς Βορείου Ἡπείρου.

Εἰς τὴν Λέσχην τοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου Ἀγροτικῆς Νεολαίας Κονίτισης τὴν 18.2.70 ἔλαβε χώραν ἐκπαιδευτικὴ συγκέντρωσις 80 ἀγελαδοτρόφων, πρὸς ὁποίους ὠμίλησεν ὁ Ἐπαρχιακὸς Γεωπόνος κ. Λ. Θεοχαρόπουλος, ὁ κ. Διευθυντὴς Γεωργίας Ἰωαννίνων καὶ ἄλλοι εἰδικοί.

Ἀφίχθησαν ἢ ἐπανέκαμψαν, ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Ἀπόστολος Ζδράβος, ὁ αἰδεσιμώτατος Παπαθανάσιος Οἰκονόμου Ἐφημέριος Κάτω Κονίτισης.

Ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ κ.κ. Ἀθαν. Παναγόπουλος καὶ Δημ. Χειλάκης τέως διοικηταὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Κονίτισης. Ἐκ Δ. Γερμανίας ἀφίχθη ὁ κ. Κων. Πάντος.

Ἀνεχώρησεν δι' Ἀθήνας ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δήμου μας κ. Μιχ. Τσουγκράνης.

Ὁ ἐκ Κάτω Κονίτισης κ. Κων. Τσάγκος ἐγένετο πατὴρ θήλεος τέκνου.

Τὴν 1.2.70 ἡ ἐκ Χίου κυρία Εἰρήνη Σιδερίδακη ἐγένετο ἐνταῦθα ἀνάδοχος τοῦ μικροῦ υἱοῦ τοῦ κληνιάτρου κ. Ἡλία Μάνη χάρισασα εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Χρηστάκης.

Τὴν 1.3.70 ἐτελέσθη εἰς τὸν ἐνταῦθα Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἀειμνήστων εὐεργετῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου Κονίτισης.

Τὴν 3.3.70 ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν εἰδικοί γεωλόγοι μηχανικοὶ τῆς Καναδικῆς Ἐταιρίας Συρβείιγερ Νενιγκέρ καὶ Σιενεβέρινκ οἱ ὅποιοι μετέβησαν εἰς τοὺς ποταμοὺς Ἀῶν καὶ Βοῖδομάτι, καὶ ἐξήτασαν ἐπιτοπίως τὰς τοποθεσίας ὅπου θὰ ἀνεγερθοῦν τὰ ὑπὸ μελέτην ὑδροηλεκτρικὰ φράγματα.

Διορίσθησαν οἱ ἰατροὶ κ.κ. Ἀλκιβιάδης Δημητρίου εἰς τὸ Ἀγροτικὸν ἰατρεῖον Ἀγίας Παρασκευῆς, καὶ Παῦλος Μπουλινάκης εἰς τὸν Ὑγειονομικὸν Σταθμὸν Πυρσογιάννης.

Τὴν 5.3.70 ἀφίχθη εἰς τὴν πόλιν μας ὁμάς φοιτητῶν διαφόρων Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν κλιμάκιον τῆς Χριστιανικῆς Φοιτητικῆς Δράσεως.

Τὴν 6.3.70 τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν Πνευματικὴν Στέγην Κονίτισης ἔλαβε χώραν ἑορτὴ πρὸς τιμὴν των, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ καὶ πλῆθος Κονιτσιωτῶν. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς ἑορτῆς ὁ Δήμαρχος κ. Καρατζήμος ἀνέπτυξε πρὸς αὐτοὺς τὸ ἱστορικὸν τῆς Μάχης τῆς Κονίτισης.

Περιορισμένες ὑπῆρξαν ἐφέτος οἱ ἑορταστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Καρναβαλιοῦ στὴν Κόνιτσα. Λίγοι μεταμφιεσμένοι καὶ ἰδίως ἀπ' τὸν παιδόκοσμον ἔκαναν δειλὰ τὴν ἐμφάνισίν των τὰ βράδια καὶ εἰς τὴν Ἀπάνω Κόνιτσα κάϊκε ὅπως συνήθως ὁ πατροπαράδοτος ἔλατος, μὲ ἄφθονα κέδρα στὸ σιάδι στὶς Καρυὲς Ὅργανα ὅμως δυστυχῶς δὲν ὑπῆρχαν, καὶ ὅπου εἶχε συγκεντρωθῆ ἄρκετὸς κόσμος, μόνον, μιὰ μικρὴ ὁμάδα μασκαράδων μὲ ἓνα ἀκορντεὸν ἔδωσαν μιὰ κάποια ἀποκριάτικη νότα στὴν συγκέντρωσι. Στὴν Κάτω Κόνιτσα ἀνάψανε ἐπίσης φωτιὲς μὲ κέδρα.

Τὴν Καθαροδευτέρα λόγῳ τῆς καλοκαιρίας, πολὺς κόσμος ἐξόρμησε πρὸς τὴν ἐξοχικὴ τοποθεσίαν τῆς Ἀγίας Βαρβάρας, ἀλλὰ κί ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχαν λαϊκὰ ὄργανα καὶ γλέντια ὅπως ἄλλοτε, καὶ οἱ ἐκδρομεῖς ἀπόλαυσαν μόνον τὴν ὑπέροχην λιακάδα.

Ἐδόθη καὶ ἀποκριάτικη Χοροεσπερὶς εἰς τὴν Λέσχην Ἀξιωματικῶν.

Ἐὰν ὅμως μέσα στὴν Κόνιτσα ὑπῆρξαν ὀλίγες οἱ ἀποκριάτικες ἐκδηλώσεις, εἰς τὸ γειτονικὸ χωριὸ Πηγὴ (Πεκλάρι) ἐγλέντησαν ἐπὶ ὀλόκληρο σχεδὸν εἰκοσιτετράωρο μὲ λαϊκὰ ὄργανα στὸ μεσοχώρι καὶ καὶ ἐπισκεπτόμενοι διάφορα σπίτια. Τὸ ἴδιο καὶ στὸ Μάζι, Ἀετόπετρα, Ἀγία Παρασκευή, Δίστρατο, καὶ ἄλλα χωριά.

Ὑπὸ τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀργανώσεως «Βρεταννοὶ Φίλοι τῆς Ἑλλάδος» ἀπεστάλησαν, δωρηθέντα, ἑκατὸ κλινοσκεπάσματα πρὸς τὸ Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον Κονίτισης.

Τὴν 17.3.70 ἠλεκτροδοτήθησαν αἱ Κοινότητες Μοναστηρίου, Μολίστης, καὶ Γαναδιοῦ.

Διοικητὴς τοῦ Τοπικοῦ Ἀρχηγείου τῶν Ἀλκίμων Κονίτισης διορίσθη ὁ καθηγητὴς τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς κ. Ἀριστείδης Κάντας.

Τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων Προσκόπων κατηρτίσθη ὡς ἐξῆς:

Πρόεδρος ὁ κ. Π. Ρεμπάπης Ἐπαρχος Κονίτισης, ἀ' Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ἀθανάσιος

Πλάκας Γυμνασιάρχης, 6' Αντιπρόεδρος ό κ. Κων. Κυρίτσης Γραμ. Είρηνοδικείου, Γραμματεύς ό δημ)λος κ. Εύάγ. Δ. Εύαγγέλου, Ταμίας ό έφοριακός κ. Γ. Σκούφιας, και μέλη ό κ. Νικ. Παππάς διευθυντής Έθν. Όρφανοτροφείου, και ό κ. Ίωαν. Γουσγούνης διαχ)στής Άναγνωστοπούλειου.

Η έπέτειος τής Έθνικής Παλιγγενεσίας έορτάσθη με λαμπρότητα και έθνικην έξαρσιν εις την Κόνιτσαν.

Την 23.3.70 εις το Α' Δημοτικόν Σχολείον διοργανώθη ώραία έορτή με έθνικας και θρησκευτικας άπαγγελίας, και έπαίχθη με έπιτυχίαν υπό τών μαθητών ώραίον θεατρικόν έργον (σκέτς) σχετικόν με την θυσίαν του Καλογήρου Σαμουήλ. Παρόμοιαι έορταί έδόθησαν και εις το Β', και Γ' Δημοτικόν Σχολείον. Και εις το Α' Νηπιαγωγείον διοργανώθη έπίσης μικρά έορτή καθώς, και εις τα άλλα δύο.

Την 24.3.70 κατετέθησαν στέφανοι υπό τών Σχολείων και ιδρυμάτων τής πόλεως εις το παρὰ την Πλατείαν ήρώων και εις την Πνευματικην Στέγην Κονίτσης έλαβε χώραν όμιλία υπό του Γυμνασιάρχου κ. Άθανασίου Πλάκα, με θέμα την Έλληνικην Έπανάστασιν του 1821, την όποιαν παρηκολούθησαν οι έπίσημοι και πλήθος κόσμου άκροατών.

Κατόπιν έπηκολούθησε έπιμνημόσυνος δέησις και κατάθεσις στεφάνων εις το παρὰ την Άγοράν ήρώων και έν συνεχεία παρέλασις και δεξίωσις εις το Δημαρχείον. Το απόγευμα έχορεύθησαν εις την Κεντρικην πλατείαν έθνικοί χοροί. Την δε έσπέραν διοργανώθη υπό του Στρατου λαμπαδηφορία.

Άναχωρήσαντος του μόλις προ διμήνου τοποθετηθέντος ιατρού εις το Νοσοκομείον μας κ. Ιορδάνου Μαυροκεφαλίδου, παραμένει και πάλιν τουτο άνευ μονίμου ιατρού. "Ας όψεται ή... άστυφιλία.

Εις τους διεξαχθέντας προ ήμερών εις Ίωάννινα Διανομαρχιακούς άγώνας, παρατηρήσαμεν ότι δεν έλαβον μέρος άθληται εκ Κονίτσης. Διατι άραγε συμβαίνει τουτο; Ένω κατὰ το παρελθόν έτος ή όμας θηλέων του Γυμνασίου μας ειχε κερδίσει το πρωτάθλημα εις τους;

Την 20.2.70 έτελέσθησαν ένταύθα οι γάμοι του εκ Ρουσιά» κ. Άποστόλου Μυλωνά μετὰ τής δίδος Έλευθερίας Α. Λώτου εκ Κ. Κονίτσης.

Ό κ. Ήλίας Γρ. Βάσου (υίός του δασικου

κ. Γρηγ. Βάσου) ποδοσφαιριστής και ή εκ Βουρμπιάνης δις Ντίνα Βλαδ. Θάνου άντήλλαξαν άμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου.

Εις Πληκάτιον άπεβίωσεν εις ήλικίαν 84 έτών ό Σωκράτης Βασάκος. Εις Πουρνιαν άπεβίωσε την 25.3.70 εις ήλικίαν 88 έτών ό Βασίλειος Παπαχρήστου, διατελέσας επί πολλά έτη Πρόεδρος τής Κοινότητος, και εις Κόνιτσαν άπεβίωσεν την 25.3.70 ή Εύθυμία χήρα Γεωρ. Κουκέση, έτών 80.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Οί κ.κ. Γεώργιος Τσαρτσάλης και Νικόλας Μηλίγκος έλαβον το πτυχίον τής Ιατρικής Σχολής Άθηνών, ό κ. Νικ. Σχοινάς του Μετσοβείου Πολυτεχνείου Άθηνών, Μηχανολόγος.

Την 17.3.70 έγέγοντο οι άρραβώνες του Άριστίππου Σδράβου μετὰ τής δίδος Φερενίκης Καλτσούνη και του κ. Θεοδώρου Σδράβου μετὰ τής δίδος Σοφίας Βαριανζά.

ΓΑΜΟΙ

Την 1.2.70 έτελέσθησαν εις Ίωάννινα οι γάμοι του κ. Νικήτα Πορφύρη εκ Καλόβρυσης μετὰ τής έξ Άνω Κονίτσης δίδος Ειρήνης Κ. Λιόγκα ή Γιαννημέλου. Τους στεφάνους άντήλλαξεν ό έμπορος κ. Διονύσιος Έκάσος.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Την 22.2.70 άπεβίωσεν εις Ίωάννινα εις ήλικίαν 69 έτών ό Βορειοηπειρώτης έμπορος Μάνθος Τάσιος. Συμφώνως δε προς άφεθείσαν παραγγελίαν του ένεταφιάσθη εις το νεκροταφείον τών Άγίων Άποστόλων Μολυβδοσκεπάστου παρὰ την μεθόριον άπέναντι από την γενέτειράν του το Λεσκοβίκιον.

Άφίχθησαν ή επανέκαμψαν έξ Άθηνών οι κ.κ. Άθαν. Χ. Ζακόπουλος, Ίωαν. Γλυκός, ό Αρχιμανδρίτης πατήρ Ίερόθεος, Παν. Κούγιας, Θωμ. Δούκας, Μιχ. Σιώρος, Χρ. Τσαρούχης, Εύάγ. Κιτσάτης, Μάρκος Παπαχρήστος δια Βούρμπιανην, κ.α.

Ό εκ Μοναστηρίου εις Κόνιτσαν διαμένων κ. Κων. Παπαγεωργίου έγένετο πατήρ άρρενος τέκνου, ό δε κ. Εύάγγελος Μπαδήμης (διαχ)στής Όρφανοτροφείου) θήλεως, όμοίως και ό Γραμματεύς Λυκορράχης κ. Σωτήριος Φασούλης.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οί επιθυμούντες να συμπεριληφθούν εις τόν κατωτέρω κατάλογον παρακαλούνται να άπευθυνθούν εις τήν Διεύθυνσιν του Περιοδικού)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος 'Αργιάννης, 'Ασκληπιού 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
'Ιωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, 'Αλεξ. Σούτσου 5, τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, 'Ακαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, 'Εμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ 526-611
'Ιω. 'Αδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ 526-669
Μιχ. Μαρτσέκης, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
'Απόστ. Κυπαρίσης, Πανεπιστημίου 64, τηλ. 613-702.

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος, Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Ευάγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55, Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος, Στουρνάρα 49α, τηλ. 634-470, οίκια: 651-498
Παντελής Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. 'Αντωνιάδου 1, τηλ. 815-850
Βασ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος-Παθολόγος, Κασσαβέτη 7 Κηφισιά, τηλ. 8-012-707
Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116, τηλ. 616-563
Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης 'Οκτωβρίου 242, τηλ. 813-664
'Αριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ. Φρειδερίκης 40, Περιστερί, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ 'Ακρίτα 15, τηλ 641-872
Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ 'Ιωακείμ 45, τηλ 722-507
Μιχ Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρᾶς, Μαιευτήρ-Γυναικολόγος, 'Ομήρου 58, Τηλ. 623.210
'Ανδρέας Μπούζας ὀφθαλμίατρος Σκουφᾶ 59 τηλ. 611.172
'Ιωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος—'Αναισθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαος Τράντας, 'Οφθαλμίατρος—'Υφηγητ., Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812—717
Βασίλειος Χρήστου, 'Ακτινολόγος, Κανάρη 19, τηλ. 611-391
Χρήστος Χρήστου, Χειρουργός, Λιβίνη 4 (τέρμα 'Ιπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιας, 'Ιατρός—Χειρουργός Βασ Σοφίας 37, τηλ 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος—Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος—Καρδιολόγος, 'Αραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Νικ. Πύρρος ὁδός Μπότσαρη
Σερ. Φράγκος » Καπλάνη
Κωσ. Φρόντζος » Μπότσαρη
Κωσ. Λαζαρίδης 28ης 'Οκτωβρίου 75

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη 'Αδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Ευάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ 613-508
Φούλα Κρέμου, Βουκουρεστίου 20, Τηλ. 611.786
Κ. Φλώρος, Χαρ. Τρικούπη 65, Τηλ. 625.177
ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙ-ΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.λ.π.
Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893
Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου 22, τηλ. 531-428
Γεώργιος Ράγκας, Γιολ. μηχανικός, Σωκράτους 59, τηλ. 520-719
Κων)τίνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, 'Αριστέιδου 10, τηλ. 234-225
Χρήστος Φλώρος, μηχανολόγος—ἠλεκτρολόγος, Θεμιστοκλέους 42, τηλ. 619-805
Τεχνικόν Γραφεῖον Δ Τσάνου, Σωκράτους 59 τηλ. 520-719
Τεχνικόν Γραφεῖον, 'Επαμ. Παπαχρήστου, μηχανικοῦ, Χαλκοκουνδύλη 36, τηλ. 533-821 τηλ. 363-145

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«'Ιωάννινα», Ν. Τσάκας, Βερανζέρου 10, τηλ. 523-204
«Στάνλεϋ» Β. Ρόζος, Δ. Παγώνης και Ε Τσάνος, 'Οδυσσέως 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικά διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, 'Αγ. Μάρκου 10, τηλ 224-486.
Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν και Εισαγωγαι ('Εσώρουχα—Δαντέλλες—Πλεκτά κ'λπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., 'Αθηναῖδος 3, τηλ. 229-564
«Νεωτερισμοί» 'Αφοί Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη 34δ, τηλ. 234-070
Κορνίζες — Πίνακες, Σδράβος, Βύσσης 21, τηλ. 314 264
Ραφεῖον: Φροντζος Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ. 236-328
Εισαγωγαι: Εἶδη Γυναικεῖα, Φλώρος Νικόλ., Ευαγγελιστρίας 5, τηλ. 236-927
Λογιστικά: Νίκος Βρυζώνης, 'Επιδαύρου 21, τηλ. 534-605
'Ελαιοχρωματιστής 'Ανδρέας Γκόντζος, Φωτομάρα 49, τ λ 917-892
'Εμποροραφεῖον Νίκος Καρράς, Γεωργίου Σουρή 5, Γαλάτσι.
Ευθ. Κήττας: 'Εμπορος ξυλείας ὁδός Δημοσθένους 69 τηλ 529-538

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

'Αθαν Μενέκας, ὠτορινολαρυγγολόγος ὁδός Καραϊσκάκη
'Αλ. Πηγαδάς, ὀδοντίατρος, Γιαλι—Καφενέκων Κίγκας » ὁδός Σαμο λ
Δημ Κήττας Παθολόγος 28 'Οκτωβρίου 12 Τηλ 82-52
ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Κώστας Γέγιος : 'Εστιατόριον «'Η Κόνιτσα» ὁδός Καραϊσκάκη 9